

**ПРАВИЛНИК
ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ДЕЙНОСТТА
НА УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД “ДСК - РОДИНА”
(заглавие изм. с реш. на ОС от 12.12.2003г.)**

одобрен с решение № 646-УПФ от 31.08.2021 г. на Комисията за финансов надзор

ГЛАВА ПЪРВА ДЕФИНИРАНЕ НА ТЕРМИНИТЕ

Чл. 1. (изм. с реш. на ОС от 09.05.2002г.,изм. с реш. на ОС от 07.04.2003г.) По смисъла на този Правилник:

1. (изм. с реш. на ОС от 12.12.2003г.) **“УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД”** е Универсален пенсионен фонд **“ДСК - РОДИНА”**. Наименованието на фонда е променено от Универсален спестовно кооперативен пенсионно осигурителен фонд **“РОДИНА”** на Универсален пенсионен фонд **“ДСК - РОДИНА”** с решение на Общото събрание на акционерите от 12.12.2003г.

2. (изм. с реш. на ОС от 12.12.2003 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 15 от 27.09.2010 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 9 от 28.09.2010 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 23 от 27.08.2019 г.) **“КОМПАНИЯ”** е Пенсионно осигурителна компания **“ДСК - Родина”** АД със седалище и адрес на управление гр. София, община Столична, район „Възраждане“, бул. „Александър Стамболийски“ № 101, МОЛ София, София Тауър, ет. 4, лицензирана с наименование **Спестовно кооперативна пенсионно осигурителна компания “Родина”** АД с решение № 1 от 21.09.2000г. на Съвета по допълнително социално осигуряване (обн., ДВ, бр.80, от 2000г.) и притежаваща лиценз № 4 от 3.10.2000г. за извършване на дейност по допълнително пенсионно осигуряване, издаден от Държавната агенция за осигурителен надзор. Компанията е лицензирана с наименование **Спестовно кооперативна пенсионно осигурителна компания “Родина”** АД, променено на **Пенсионно осигурителна компания “ДСК - Родина”** АД с решение на Общото събрание на акционерите от 12.12.2003г.

3. (изм. с реш. на ОС от 12.12.2003 г.) **“ПРАВИЛНИК”** е този **Правилник** за организацията и дейността на Универсален пенсионен фонд **“ДСК - Родина”**.

3а. (нова с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) **„ИНВЕСТИЦИОННА ПОЛИТИКА“** е Инвестиционна политика и принципи на инвестиране на Универсален пенсионен фонд **“ДСК - Родина”**.

4. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004 г.) **“КОДЕКС ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ”** (обн. ДВ бр.110 от 17.12.1999г.) е нормативният акт с всичките му изменения, който регламентира държавното обществено осигуряване и допълнителното пенсионно осигуряване, наричан за краткост **КОДЕКСА**.

5. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 03 от 13.01.2012 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 01 от 16.01.2012 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 8 от 18.03.2016 г., одобрен с реш. на НС по Протокол №4 от 18.03.2016 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) **“ОСИГУРИТЕЛИ”** са физически лица, юридически лица или неперсонифицирани дружества, както и други организации, които имат задължение по закон да внасят осигурителни вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване за **ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА** в **УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД**.

6. (изм. с реш. на ОС 29.03.2004 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) **“ОСИГУРЕНО ЛИЦЕ”** е физическо лице, на чието име и в чиято индивидуална партида са внасяни или се внасят осигурителни вноски за допълнителна пожизнена пенсия за старост в **УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД** при условия и по ред, определени в **КОДЕКСА**, този **ПРАВИЛНИК** и осигурителния договор. **ОСИГУРЕНИ ЛИЦА** са и лицата, за които са внасяни осигурителни вноски и които получават еднократно или разсрочено плащане от **УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД**, съответно от **ФОНДА ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ**.

7. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021 г.) **“ПЕНСИОНЕР”** е физическо лице, което получава лична допълнителна пожизнена пенсия за старост от ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ, в съответствие с изискванията на част втора на КОДЕКСА и условията на настоящия ПРАВИЛНИК и ПРАВИЛАТА НА ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ.

8. (изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) **“НАСЛЕДНИЦИ”** са НАСЛЕДНИЦИТЕ по закон на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ/ПЕНСИОНЕР при съответно прилагане на чл. 3, чл. 4, ал. 1 и чл. 5 – 10а от Закона за наследството, на които се изплащат еднократно или разсрочено съответните дялове при спазване на чл. 170 от КОДЕКСА.

9. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 03 от 13.01.2012 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 01 от 16.01.2012г.) **“ИНДИВИДУАЛНО ЗАЯВЛЕНИЕ”** е заявлението, чрез което всяко едно лице, родено след 31 декември 1959 година и осигурено във фонд „Пенсии” на държавното обществено осигуряване, заявява участието си в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД.

10. (изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) **“ОСИГУРИТЕЛЕН ДОГОВОР”** е сключеният в писмена форма безсрочен договор, който урежда взаимоотношенията между ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ и КОМПАНИЯТА във връзка с допълнителното задължително пенсионно осигуряване в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД. ОСИГУРИТЕЛНИЯТ ДОГОВОР се съставя и подписва в два екземпляра – по един за всяка от страните.

11. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004 г., изм. с реш. на ОС от 26.09.2005 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 15 от 27.09.2010 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 9 от 28.09.2010 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 03 от 13.01.2012 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 01 от 16.01.2012 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 8 от 18.03.2016 г., одобрен с реш. на НС по Протокол №4 от 18.03.2016 г.) **“ОСИГУРИТЕЛНА ВНОСКА В УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД”** е месечна парична вноска за допълнителна пенсия със задължителен характер по силата на КОДЕКСА, която се внася за лицата подлежащи на осигуряване в универсален пенсионен фонд, с изключение на лицата направили избор съгласно чл. 46 от КОДЕКСА. Размерът на ОСИГУРИТЕЛНАТА ВНОСКА се определя с КОДЕКСА.

12. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) **“ИНДИВИДУАЛНА ПАРТИДА”** е личната партида на всяко ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ, по която се записват и натрупват към датата на постъпването им по сметката на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД:

1. вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД и внесените суми от лихви върху тях;

2. средствата, прехвърлени от друг фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване;

3. средствата, преведени от Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система.

В индивидуалната партида се правят записи за направените вноски и другите постъпили в нея средства, за изплатените и прехвърлените суми, както и за събраните такси и удръжки. Индивидуалната партида се води в левове и в дялове.

12а. (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) **„АНАЛИТИЧНА СМЕТКА“** е отделна сметка във ФОНДА ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ на всяко ОСИГУРЕНО ЛИЦЕ, което получава плащания от този фонд, в която се правят записи за прехвърлените средства и изплатените суми. Във

ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ, съответно във ФОНДА ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ се води и отделна аналитична сметка за частта от дохода, с който не е извършена актуализация по реда на чл. 52а и чл.52б.

13. “ИНДИВИДУАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН НОМЕР” е номерът, който е уникален и се дава от КОМПАНИЯТА на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ, и под който се води неговата индивидуална партида.

14. (отм. с реш. на ОС от 29.03.2004 г.)

15. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г.) “НАТРУПАНА СУМА” е сумата по индивидуалната партида на всяко ОСИГУРЕНО ЛИЦЕ в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД към определен момент, която се формира от осигурителни вноски, прехвърлени суми и от разпределеният доход от тяхното инвестиране, намалена с таксите и удържките, предвидени в част втора на КОДЕКСА, ПРАВИЛНИКА и осигурителния договор.

16. (изм. с реш. на ОС от 28.11.2006 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) “ОТГОВОРЕН АКТЮЕР” е физическо лице, с призната от Комисията за финансов надзор правоспособност, което организира, ръководи и отговаря за актюерското обслужване на КОМПАНИЯТА и управляваните от нея фондове за допълнително пенсионно осигуряване и ФОНДОВЕ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПЛАЩАНИЯ.

17. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004 г., доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) “ДОПЪЛНИТЕЛНА ПЕНСИЯ” е личната допълнителна пожизнена пенсия за старост, която ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД ще получат при наличие на условията, предвидени в част втора на КОДЕКСА. Допълнителната пенсия е месечно плащане на предвидена в пенсионния договор сума, дължима на ПЕНСИОНЕРА от определена дата до неговата смърт.

18. (нова с реш. на ОС от 29.03.2004 г. изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) “ПЕНСИОНЕН ДОГОВОР” е сключеният в писмена форма договор, който урежда взаимоотношенията между ПЕНСИОНЕРА и КОМПАНИЯТА във връзка с получаването на допълнителна пенсия от ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ.

18а. (нова с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) „РАЗСРОЧЕНО ИЗПЛАЩАНЕ“ представлява договорно изплащане на натрупаната в индивидуалната партида сума на няколко части с еднакъв или различен размер, на равномерни или неравномерни периоди.

18б. (нова с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., доп. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) “ДОГОВОР ЗА РАЗСРОЧЕНО ИЗПЛАЩАНЕ” е сключеният в писмена форма договор, който урежда взаимоотношенията между ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ, съответно неговите НАСЛЕДНИЦИ и КОМПАНИЯТА, във връзка с договорно изплащане на натрупаната в неговата индивидуална партида сума при спазване условията на КОДЕКСА, ПРАВИЛНИКА, съответно ПРАВИЛАТА НА ФОНДА ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ и договора.

19. (придшна т. 18 изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 24 от 23.10.2009 г., доп. с реш. на НС по Протокол № 20 от 23.10.2009 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., отм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.)

20. (предишна т. 19 изм. с реш. на ОС от 29.03.2004 г., доп. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 3 от 25.01.2019 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 2 от 25.01.2019 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., доп. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) **“ТЕХНИЧЕСКИ ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ”** е лихвата, която се прилага при изчисляване на размера на допълнителната пожизнена пенсия за старост. Изискванията към ТЕХНИЧЕСКИЯ ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ се определят в КОДЕКСА и Наредба № 69 от 15.06.2021 г. за техническите лихвени проценти по чл. 169, ал. 1, т. 3 и ал. 8, т. 3 от Кодекса за социално осигуряване и формулите за изчисляване на допълнителните пожизнени пенсии за старост, издадена от Комисията за финансов надзор.

21. (нова с реш. на ОС от 10.10.2006 г., отм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.)

22. (нова с реш. на ОС от 28.11.2006 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016 г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016 г., в сила от 12.08.2016 г., отм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.)

23. (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) **„ТАБЛИЦА ЗА СМЪРТНОСТ И СРЕДНА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ЖИВОТА“** е таблицата за смъртност и средна продължителност на предстоящия живот, публикувана от Националния статистически институт.

23а. (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) **„ФОНД ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ“** е **ФОНД ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ „ДСК - РОДИНА“**, който се учредява с решение на Управителния съвет на КОМПАНИЯТА.

23б. (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) **„ФОНД ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ“** е **ФОНД ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ „ДСК - РОДИНА“**, който се учредява с решение на Управителния съвет на КОМПАНИЯТА.

24. (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) **„ФОНДОВЕ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПЛАЩАНИЯ“** са **ФОНД ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ И ФОНД ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ**, които КОМПАНИЯТА създава за изплащане на допълнителните пожизнени пенсии за старост и разсрочени плащания при придобиване правото на допълнителна пожизнена пенсия за старост.

25. (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) **„ПРАВИЛА НА ФОНД ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ“** са **Правилата на ФОНД ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ „ДСК - Родина“**.

26. (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) **„ПРАВИЛА НА ФОНД ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ“** са **Правилата на ФОНД ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ „ДСК - Родина“**.

ГЛАВА ВТОРА ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

НАИМЕНОВАНИЕ НА УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД

Чл. 2. (изм. с реш. на ОС от 12.12.2003 г.) Наименованието на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД е **“Универсален пенсионен фонд “ДСК - Родина”**.

УЧРЕДЯВАНЕ И ОТГОВОРНОСТ НА УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД (Загл. изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г.)

Чл. 3. (1) (изм. с реш. на ОС от 12.12.2003 г.) (1) Универсален пенсионен фонд **“ДСК - Родина”** е учреден с наименование **“Универсален спестовно кооперативен пенсионно**

осигурителен фонд “Родина” от Спестовно кооперативна пенсионно осигурителна компания “Родина” АД фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване на лицата, родени след 31 декември 1959 година, и е отделно от учредилата го КОМПАНИЯ юридическо лице с променлив брой ОСИГУРЕНИ ЛИЦА, в който се осигуряват сключилите осигурителен договор с КОМПАНИЯТА.

(2) (изм. с реш. на ОС от 12.12.2003 г.) Универсален пенсионен фонд “ДСК - Родина” не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия на учредилата го Спестовно кооперативна пенсионно осигурителна компания “Родина” АД, както и за загуби от дейността на Пенсионно осигурителна компания “ДСК - Родина” АД, която го управлява и представлява.

(3) (нова с реш. на ОС от 29.03.2004 г.) Активите на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД не могат да се придобиват по давност.

(4) (предишна ал. 3 изм. с реш. на ОС от 12.12.2003 г., с реш. на ОС 29.03.2004 г.) Адресът на управление на Универсален пенсионен фонд “ДСК - Родина” е адресът на управление на Пенсионно осигурителна компания “ДСК - Родина” АД.

Чл. 4. (изм. с реш. на ОС от 12.12.2003 г.) Универсален пенсионен фонд “ДСК - Родина” се създава за неопределен срок.

УПРАВЛЕНИЕ И ПРЕДСТАВЛЯВАНЕ

Чл. 5. (1) (изм. с реш. на ОС от 12.12.2003 г.) Универсален пенсионен фонд “ДСК - Родина” се управлява от Пенсионно осигурителна компания “ДСК - Родина” АД.

(2) (изм. с реш. на ОС от 12.12.2003 г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 20/30.07.2009 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 16/17.08.2009 г.) Универсален пенсионен фонд “ДСК - Родина” се представлява при взаимоотношенията си с трети лица единствено от Пенсионно осигурителна компания “ДСК - Родина” АД чрез лицата, които представляват КОМПАНИЯТА по регистрация в Търговския регистър.

(3) (изм. с реш. на ОС от 12.12.2003 г., доп. с реш. на УС по Протокол № 13 от 15.05.2019 г.) КОМПАНИЯТА управлява средствата на Универсален пенсионен фонд “ДСК - Родина” с грижата на добър търговец при спазване принципите на качество, надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация в интерес на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА.

ПРЕДМЕТ НА ПРАВИЛНИКА

Чл. 6. (изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Настоящият ПРАВИЛНИК урежда реда, начина и общите условия, при които се осъществява допълнителното задължително пенсионно осигуряване в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД при спазване на изискванията на КОДЕКСА и действащото българско законодателство, както и правата на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА, ПЕНСИОНЕРИТЕ и техните НАСЛЕДНИЦИ.

ПРИНЦИПИ

Чл. 7. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004 г.) Допълнителното задължително пенсионно осигуряване в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД се осъществява при спазване на принципите на:

1. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 03/ 13.01.2012 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 01/16.01.2012г. доп. с реш. на УС по Протокол №

1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) задължителност на участието с изключение на лицата, осигуряващи се по реда на чл. 4б, ал. 1 от КОДЕКСА във фонд "Пенсии", съответно във фонд "Пенсии за лицата по чл. 69" , на държавното обществено осигуряване;

2. юридическа самостоятелност на КОМПАНИЯТА и на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД;

3. прозрачност, разделност и изключителност на дейността;

4. разрешителен режим и държавно регулиране;

5. задължителна периодична отчетност и разкриване на информация;

6. лоялна конкуренция между пенсионноосигурителните дружества;

7. представяване на интересите на осигурените лица.

Чл. 8. (изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018г.) Допълнителното задължително пенсионно осигуряване в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД се осъществява на капиталово покривен принцип на базата на дефинираните вноски.

Чл. 9. Допълнителното задължително пенсионно осигуряване в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД е персонално.

ГЛАВА ТРЕТА УСЛОВИЯ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНО ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ В УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД

ПРАВА ПРИ ОСИГУРЯВАНЕТО (Загл. изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г.)

Чл. 10. (отм. с реш. на ОС от 29.03.2004 г.)

Чл. 11. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г.) Осигуряването в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД дава право на:

1. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 3 от 25.01.2019 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 2 от 25.01.2019 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) допълнителна пожизнена пенсия за старост при условията на чл. 39;

2. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 20/30.07.2009 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 16/17.08.2009г., изм. с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г., доп. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) еднократно или разсрочено изплащане до 50 на сто от средствата, натрупани по индивидуалната партида при трайно намалена работоспособност над 89,99 на сто;

3. (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) еднократно или разсрочено изплащане на средствата от индивидуалната партида в случаите по чл. 39а.

4. (предишна т.3, изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) еднократно или разсрочено изплащане на суми на НАСЛЕДНИЦИТЕ на починало ОСИГУРЕНО ЛИЦЕ или на ПЕНСИОНЕР при условията на чл. 40-чл. 41а.

УСЛОВИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ В УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД

Чл. 12 (1) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 03/13.01.2012 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 03/16.01.2012г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) ОСИГУРЕНО ЛИЦЕ в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД може да бъде всяко физическо лице, което е родено след 31 декември 1959 година, осигурено е във фонд "Пенсии", съответно във фонд "Пенсии за лицата по чл. 69", на държавното обществено осигуряване, с изключение на лицата, осигуряващи се по реда на чл. 46 от КОДЕКСА и което:

1. (отм. с реш. на ОС от 29.03.2004г.);

2. (отм. с реш. на ОС от 29.03.2004г.);

3. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 8 от 18.03.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №4 от 18.03.2016г.) е подало индивидуално заявление за участие и е сключило договор с КОМПАНИЯТА за допълнително задължително пенсионно осигуряване в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД в тримесечен срок от първоначалното възникване на задължението за осигуряване;

4. (нова с реш. на ОС от 29.03.2004г.) е разпределено служебно в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД по реда на част втора от КОДЕКСА;

5. (нова с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г., изм. с реш. на УС по Протокол № 8 от 18.03.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №4 от 18.03.2016г.) е подало индивидуално заявление за възобновяване на осигуряването си в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД и е сключило договор с КОМПАНИЯТА за допълнително задължително пенсионно осигуряване в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД.

6. (нова с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018г., изм. с реш. на УС по Протокол № 3 от 25.01.2019 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 2 от 25.01.2019 г.) е подало заявление за промяна на участието си и за прехвърляне на натрупаните суми по индивидуалната си партида от универсален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД и е сключило договор с КОМПАНИЯТА за допълнително задължително пенсионно осигуряване в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД.

7. (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) е сключило ПЕНСИОНЕН ДОГОВОР или ДОГОВОР ЗА РАЗСРОЧЕНО ИЗПЛАЩАНЕ при придобиване на право на пенсия, но започне или продължава да упражнява трудова дейност, за която подлежи на осигуряване в универсален пенсионен фонд. КОМПАНИЯТА разкрива на лицето нова индивидуална партида в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, с постъпването на първата осигурителна вноска след сключването на съответния договор по изречение първо. КОМПАНИЯТА разкрива нова индивидуална партида и в случаите когато след сключване на съответния договор постъпят осигурителни вноски, дължими за месеца на сключване на договора или за предходни месеци. За вноските, които се натрупват в партидата по този ред, не се прилага гаранцията по чл. 30г.

(2) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., отм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г.)

(3) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., отм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г.)

ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ОСИГУРЯВАНЕТО В УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД

Чл. 13. Осигуряването в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД се прекратява задължително в следните случаи:

1. при смърт на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ;

1а. (нова с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) при сключване на пенсионен договор или на договор за разсрочено изплащане при придобиване на право на допълнителна пожизнена пенсия за старост при условията и по реда в КОДЕКСА, ПРАВИЛНИКА и Правилата на съответния ФОНД ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПЛАЩАНИЯ;

2. (изм. с реш. на УС по Протокол № 8 от 18.03.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №4 от 18.03.2016г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) при еднократно изплащане на цялата натрупана сума по индивидуалната партида на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ, съгласно условията на ПРАВИЛНИКА;

3. (изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) при промяна на участието на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ в друг универсален пенсионен фонд и прехвърляне на цялата натрупана по индивидуалната му партида сума при условията и по реда в КОДЕКСА и ПРАВИЛНИКА;

4. (нова с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г., изм. с реш. на УС по Протокол № 8 от 18.03.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №4 от 18.03.2016г.) При избор ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ да промени осигуряването си от УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД във фонд "Пенсии", съответно във фонд "Пенсии за лицата по чл. 69" на държавното обществено осигуряване при условията и по реда на КОДЕКСА. В този случай цялата натрупана сума по индивидуалната партида на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ се прехвърля посредством превод по сметка на Националната агенция за приходите;

5. (нова с реш. на УС по Протокол № 8 от 18.03.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №4 от 18.03.2016г.) При прехвърляне на натрупаните средства по индивидуалната партида на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ в пенсионните схеми на Европейския съюз, на Европейската централна банка или на Европейската инвестиционна банка при условията и по реда на КОДЕКСА.

ОСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ

Чл. 14. (1) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г.) Допълнителното задължително пенсионно осигуряване в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД се извършва с месечни парични осигурителни вноски.

(2) (изм. с реш. на ОС от 22.08.2005 г.) Осигурителните вноски в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД са в размер, определен с КОДЕКСА.

(3) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., доп. с реш. на УС по Протокол № 15 от 27.09.2010 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 9 от 28.09.2010г.) Осигурителните вноски в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД се разпределят между ОСИГУРИТЕЛИТЕ и ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА в съотношение, определено с КОДЕКСА, с изключение на осигурителните вноски в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД за морските лица по смисъла на КОДЕКСА.

(4) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., доп. с реш. на УС по Протокол № 15 от 27.09.2010г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 9 от 28.09.2010г.) Самоосигуряващите се лица и морските лица се осигуряват в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД изцяло за своя сметка.

Чл. 15. (1) (доп. с реш. на УС по Протокол № 15 от 27.09.2010 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 9 от 28.09.2010г.) Осигурителните вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД се превеждат от ОСИГУРИТЕЛИТЕ, съответно от работодателите на морските лица, едновременно с осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване.

(2) (изм. с реш. на ОС от 10.10.2006 г., доп. с реш. на УС по Протокол № 15 от 27.09.2010 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 9 от 28.09.2010 г., доп. с реш. на УС по Протокол № 03 от 13.01.2012г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 01 от 16.01.2012г., изм. с реш. на УС по Протокол № 10 от 27.03.2013г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 3 от 28.03.2013г.) Осигурителните вноски за УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД и лихви към тях се събират от Националната агенция за приходите, като осигурителите и работодателите на морските лица ги внасят по съответната сметка за допълнително задължително пенсионно осигуряване на компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите.

(3) (нова с реш. на УС по Протокол №10 от27.03.2013г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 3 от 28.03.2013г.) Осигурителните вноски по ал. 2 се превеждат в специализирана сметка за задължително допълнително пенсионно осигуряване на Националната агенция за приходите, която превежда получените вноски в срок до 30 дни от постъпването им от специализираната сметка по сметка на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД.

(4) (изм. с реш. на ОС от 10.10.2006 г., предишна ал. 3, изм. с реш. на УС по Протокол № 10 от 27.03.2013г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 3 от 28.03.2013г.) За неоснователно забавяне на превода по ал. 3 Националната агенция за приходите дължи законна лихва. Платената от Националната агенция за приходите законна лихва за периода на неоснователно забавяне на превода на вноските се разпределя по съответните индивидуални партии на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА.

Чл. 16 (изм. с реш. на ОС от 10.10.2006 г.) КОМПАНИЯТА носи отговорност пред ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД само за реално преведените от Националната агенция за приходите осигурителни вноски.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА ОСИГУРИТЕЛНИ ДОГОВОРИ

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ОСИГУРИТЕЛНИ ДОГОВОРИ

Чл. 17. (1) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. и доп. с реш. на ОС от 10.10.2006г., изм. с реш. на УС по Протокол № 03/13.01.2012 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 01/16.01.2012г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 3 от 25.01.2019 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 2 от 25.01.2019 г.) Лицата, родени след 31 декември 1959 година, които са осигурени във фонд „Пенсии”, съответно във фонд "Пенсии за лицата по чл. 69", на държавното обществено осигуряване, подават до КОМПАНИЯТА индивидуално заявление по образец за участие в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД. Редът за подаване на заявлението и изискванията към формата и съдържанието му се определят с Наредба № 33

от 19.09.2006 г. за индивидуалните заявления за участие във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и за възобновяване на осигуряването в универсален пенсионен фонд на Комисията за финансов надзор.

(1а) (нова с реш. на УС по Протокол № 16/29.09.2014 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 9/30.09.2014г., в сила от 21.10.2014 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) Когато заявлението за участие се подава на хартиен носител, подписът на лицето върху първия екземпляр се удостоверява с нотариална заверка. Когато заявлението за участие се съставя като електронен документ с квалифициран електронен подпис, се спазват изискванията по Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги (ЗЕДЕУУ).

(2) (нова с реш. на ОС от 10.10.2006 г.-28.11.2006 г., доп. с реш. на УС по Протокол № 3/31.01.2013 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 1/04.02.2013г., в сила от 22.02.2013 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) Заявление по ал. 1 може да се подаде от лицата в офис на КОМПАНИЯТА, чрез осигурителен посредник или като електронен документ по реда на ЗЕДЕУУ. КОМПАНИЯТА оказва съдействие на лицето при извършване на всички действия, свързани с подаване на заявлението, и му предоставя актуална писмена информация по образец. Когато заявление за участие се подава чрез осигурителен посредник, той задължително представя на лицето документ по образец, утвърден от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, който го легитимира при упражняване на дейността по приемане на заявления за участие и сключване на осигурителни договори от името и за сметка на КОМПАНИЯТА.

(3) (предишна ал. 2, изм. с реш. на ОС от 10.10.2006 г.-28.11.2006 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 3/31.01.2013 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 1/04.02.2013г., в сила от 22.02.2013 г.) Лицето, приело заявлението за участие, му поставя входящ номер и дата и попълва определените за КОМПАНИЯТА данни. Когато заявлението за участие е подадено на хартиен носител, лицето което го е приело удостоверява приемането му съгласно изискванията на наредбата по ал. 1, след което връща незабавно втория екземпляр от заявлението на лицето, което го е подало. Първият екземпляр остава за КОМПАНИЯТА, а третият се изпраща до 20-о число на текущия месец на Националната агенция за приходите (НАП). Когато заявлението за участие е подадено като електронен документ, електронно копие от него, подписано с електронния подпис на КОМПАНИЯТА, се изпраща на лицето на посочената в електронния му подпис електронна поща незабавно след получаване на заявлението в КОМПАНИЯТА, съответно - на първия работен ден след тази дата при подаването му в извънработно време или в неработен ден, а на НАП се изпраща до 20-о число на текущия месец.

(4) (нова с реш. на ОС от 28.11.2006 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16/29.09.2014 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 9/30.09.2014г., в сила от 21.10.2014 г.) КОМПАНИЯТА не приема и връща заявление за участие на хартиен носител, което е без нотариална заверка на подписа, електронно заявление, което не е подписано с квалифициран електронен подпис на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ, както и заявление с непопълнени данни и/или с поправки, когато в резултат на тези непълноти и поправки не може да бъде идентифицирано лицето, подало заявлението, или не могат да бъдат вписани в електронния регистър, воден от КОМПАНИЯТА за УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, изискваните по наредбата по ал. 1 данни. Във всеки отделен случай КОМПАНИЯТА уведомява лицето за конкретната причина, поради която заявлението му за участие не е прието.

(5) (нова с реш. на ОС от 28.11.2006 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20/24.08.2016 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 11/25.08.2016г.) НАП проверява записаните данни в заявленията, получени по реда на ал. 3, и в тримесечен срок вписва в електронен регистър лицата, които подлежат на осигуряване в универсален пенсионен фонд, а за лицата, за които е установено, че не подлежат на осигуряване в универсален пенсионен фонд, изготвя списък,

който изпраща на КОМПАНИЯТА по електронен път и едновременно с това връща съответните заявления за участие, на които отбелязва, че са невалидни. КОМПАНИЯТА уведомява лицата, чиито заявления са невалидни с писмо с обратна разписка или чрез осигурителен посредник – писмено срещу подпис, в седемдневен срок от получаването на заявленията от НАП.

(6) (нова с реш. на ОС от 28.11.2006 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20/24.08.2016 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 11/25.08.2016 г.) При констатиране на грешки в заявления за участие НАП ги връща на КОМПАНИЯТА в 15-дневен срок от получаването им по реда на ал. 3 и изпраща по електронен път и списък на лицата, подали тези заявления. КОМПАНИЯТА уведомява лицата, чиито заявления са върнати и им разяснява начина за отстраняване на констатираните грешки с писмо с обратна разписка или чрез осигурителен посредник – писмено срещу подпис, в седемдневен срок от получаването на заявленията от НАП.

(7) (нова с реш. на ОС от 28.11.2006 г.) ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА са длъжни да уведомяват КОМПАНИЯТА за всяка промяна в личните данни, записани в подаденото от тях заявление за участие, като прилагат и копия от документите, удостоверяващи съответните обстоятелства.

(8) (нова с реш. на УС по Протокол № 16/29.09.2014 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 9/30.09.2014г., в сила от 21.10.2014 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 23 от 19.10.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 13 от 26.10.2016г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) КОМПАНИЯТА съхранява всяко заявление за участие и свързаните с него документи за срок не по-кратък от 50 години, считано от прекратяването на съответното осигурително правоотношение, а в случаите, когато правоотношението не е възникнало или е прекратено - за срок не по-малък от две години от получаване на заявлението.

Чл. 17а (нов. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) Осигуряването в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД се осъществява въз основа на сключен договор на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ с КОМПАНИЯТА или въз основа на служебно разпределение при условията и по реда на част втора от КОДЕКСА.

Чл. 18. (1) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) КОМПАНИЯТА сключва осигурителен договор с лице, което е:

1. подало индивидуално заявление до КОМПАНИЯТА за участие в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД;
2. служебно разпределено в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД;
3. подало заявление до КОМПАНИЯТА за промяна на участие и за прехвърляне на натрупаните суми по индивидуалната партия в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД от друг универсален фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество;
4. подало заявление до КОМПАНИЯТА за възобновяване на осигуряването си в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД.

(2) Осигурителният договор се сключва в писмена форма и се съставя и подписва в два екземпляра – по един за ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ и за КОМПАНИЯТА.

(3) Осигурителният договор е безсрочен.

(4) (отм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.)

(5) (отм. с реш. на ОС от 29.03.2004 г.)

(б) (нова, с реш. на ОС от 29.03.2004 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) Осигурителното правоотношение с КОМПАНИЯТА възниква от:

1. датата на сключване на първи осигурителен договор или от датата на служебното разпределение, в случаите по ал. 1, т. 1 и т. 2;

2. от датата на прехвърляне на средствата в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, в случаите по ал. 1, т. 3;

3. от първо число на месеца, следващ месеца на подаване на заявлението за възобновяване на осигуряването, в случаите по ал. 1, т. 4.

Чл. 19. (1) (изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) Осигурителният договор задължително съдържа:

1. данни за страните по договора:

а) имената на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ по документ за самоличност и ЕГН или аналогични данни за чуждестранното лице;

б) наименованието, седалището, адреса на управление, пенсионната лицензия и търговската регистрация на КОМПАНИЯТА;

2. наименованието, съдебната регистрация и единния идентификационен код на фонда за УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД;

3. датата и входящия номер на заявлението за участие, за промяна на участието или за възобновяване на осигуряването, съответно номера и датата на протокола за служебното разпределение;

4. предмета и обхвата на осигуряването;

5. размера на осигурителната вноска;

6. размера на таксите и на удържките;

7. правата и задълженията на страните по договора и на наследниците на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ;

8. реда и начина за получаване на информация;

9. датата на сключване на осигурителния договор и условията за влизането му в сила;

10. условията за прекратяване на договора;

11. имената по документ за самоличност и служебния номер в КОМПАНИЯТА на осигурителния посредник, съответно на упълномощеното лице от осигурителен посредник – юридическо лице, в случаите, когато договарът се сключва с посредничеството му.

(2) (изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) При подаването на заявление за участие или за възобновяване на осигуряването, както и при сключването на осигурителен договор ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ получава при поискване срещу подпис заверено копие от ПРАВИЛНИКА на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД и от неговата ИНВЕСТИЦИОННА ПОЛИТИКА, действащи към датата на подаване на заявлението, съответно на сключване на договора

(3) (изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) При сключването на осигурителния договор ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД декларират, че са запознати и приемат действащите към момента на подписване на осигурителния договор ПРАВИЛНИК на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД и неговата ИНВЕСТИЦИОННА ПОЛИТИКА.

ПРОМЯНА НА УСЛОВИЯТА НА ОСИГУРИТЕЛНИЯ ДОГОВОР

Чл. 20. (1) Измененията и допълненията в условията на осигурителния договор се правят само по взаимно съгласие на страните, изразено в писмена форма.

(2) Измененията и допълненията в осигурителния договор влизат в сила от момента на подписването на допълнителните споразумения към него.

ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ОСИГУРИТЕЛНИЯ ДОГОВОР

Чл. 21. (отм. с реш. на ОС от 29.03.2004г.)

Чл. 22. (изм. с реш. на УС по Протокол № 8 от 18.03.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №4 от 18.03.2016г.) (1) Осигурителният договор се прекратява задължително в следните случаи:

1. при смърт на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ;

2. когато ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ по собствена воля премине в друг универсален пенсионен фонд, учреден и управляван от друго пенсионноосигурително дружество;

3. (изм. с реш. на УС по Протокол № 13 от 09.05.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №7 от 10.05.2016г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) при сключване на пенсионен договор или на договор за разсрочено изплащане при придобиване на право на допълнителна пожизнена пенсия за старост;

3а. (нова, с реш. УС по Протокол № 13 от 09.05.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №7 от 10.05.2016г.) при еднократно изплащане на цялата натрупана сума по индивидуалната партида;

4. при избор на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ да се осигурява само във фонд "Пенсии", съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл.69“ на държавното обществено осигуряване;

5. при прехвърляне на натрупаните средства по индивидуалната партида на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ в пенсионните схеми на Европейския съюз, на Европейската централна банка или на Европейската инвестиционна банка.

(2) Конкретната дата на прекратяване на осигурителния договор се определя, както следва:

1. по ал. 1, т. 1 осигурителният договор се прекратява от датата на смъртта на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ;

2. по ал. 1, т. 2 и т. 5 осигурителният договор се прекратява от датата на прехвърляне на натрупаните средства по индивидуалната партида на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ;

3. (изм. с реш. на УС по Протокол № 13 от 09.05.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №7 от 10.05.2016г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) по ал. 1, т. 3 осигурителният договор се прекратява от датата на сключване на пенсионния договор, съответно от датата на сключване на договора за разсрочено изплащане при придобиване на право на допълнителна пожизнена пенсия за старост;

3а. (нова, с реш. на УС по Протокол № 13 от 09.05.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №7 от 10.05.2016г.) по ал. 1, т. 3а осигурителният договор се прекратява от датата на еднократното изплащане на натрупаните средства по индивидуалната партида на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ;

4. по ал. 1, т. 4 осигурителният договор се прекратява от първо число на месеца, следващ месеца на избора.

ГЛАВА ПЕТА ИНДИВИДУАЛНА ПАРТИДА

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ВОДЕНЕ НА ИНДИВИДУАЛНАТА ПАРТИДА

Чл. 23. (1) (доп. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) Всяко ОСИГУРЕНО ЛИЦЕ в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД има индивидуален осигурителен номер и само една индивидуална партида, по която се записват и натрупват към датата на постъпването им по сметката на фонда:

1. вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД и внесените суми от лихви върху тях;

2. средствата, прехвърлени от друг фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване;

3. средствата, преведени от Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система.

От 1 Юли 2004 год., индивидуалната партида на всяко ОСИГУРЕНО ЛИЦЕ се води в левове и в дялове.

(2) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) В индивидуалната партида се правят записи за направените вноски и другите постъпили в нея средства, за изплатените и прехвърлените суми, както и за събраните такси и удържки. Вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, средствата, прехвърлени от друг фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, както и другите постъпили в партидата суми се отчитат в дялове и в части от дялове.

(3) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г.) До 30 Юни 2004 год., включително, доходът от инвестирането на средствата на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, се разпределя по индивидуалните партиди пропорционално на техния дял в масата на набраните средства и срока в дни, за който са били по партидите на лицата.

(4) (нова с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) Редът и начинът за изчисляване и обявяване на стойността на един дял, както и изискванията към воденето на индивидуалната партида се определят съгласно КОДЕКСА, Наредба № 9 от 19.11.2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове, на стойността на нетните активи на фондовете, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял, за изчисляване и съпоставяне на доходността от инвестиционните имоти и за изискванията към воденето на индивидуалните партиди и на аналитичните сметки във фонд за разсрочени плащания на Комисията за финансов надзор, приложимата законова и подзаконова нормативна уредба и чл. 32а от този ПРАВИЛНИК.

(5) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., в сила от 01.07.2004 г.) Удръжките като процент от всяка вноска осигурителна вноска се извършват преди определянето на дяловете по ал. 2.

(6) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., в сила от 01.07.2004 г.) Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на фонда. Дяловете във фонда са равни помежду си по стойност, определена и обявена, съгласно чл. 32а.

(7) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., в сила от 01.07.2004 г.) Стойността на всички дялове и части от дяловете във фонда е равна на стойността на нетните активи на фонда.

(8) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., в сила от 01.07.2004 г.) Доходът от инвестиране на средствата на фонда се включва при определянето на стойността на един дял съгласно ал. б.

(9) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., в сила от 01.07.2004 г.) Индивидуалната партия на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ задължително съдържа:

1. (изм. с реш. на УС по Протокол №16 от 12.08.2021г.) имената, ЕГН и постоянен адрес на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ;

2. номер и дата на осигурителния договор, съответно номер и дата на протокола за служебно разпределение на лицето;

3. дата и размер на постъпилите осигурителни вноски;

4. дата и размер на прехвърлените средства от и към индивидуалната партия;

5. дата и размер на удържаните такси;

6. (в сила от 01.07.2004 год.) брой дялове, съответстващи на всяка вноска, съответно – прехвърлени средства и стойност на един дял, при която е определен броят дялове;

7. дата и размер на изплатените средства от индивидуалната партия;

8. (в сила от 01.07.2004 год.) брой дялове, съответстващи на изплатените средства и стойност на един дял при която е определен броят дялове;

8а. (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) размер на прехвърлените средства от резерва за гарантиране на brutния размер на вноските на КОМПАНИЯТА, дата на допълване на индивидуалната партия, съответстващ брой дялове, и стойност на един дял, при която е определен броят дялове;

9. номер и дата на пенсионния договор при сключването му.

10. (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) друга информация.

(10) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., в сила от 01.07.2004 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) Броят на дяловете и частите от дялове, съответстващи на всяка постъпила по индивидуалната партия нетна вноска или прехвърлена сума, с изключение на сумата по ал. 10а се изчисляват, като нетният размер на вноската или прехвърлената сума се раздели на стойността на един дял, валидна за деня на постъпването им. С така определения брой дялове и части от дялове се увеличава броят на дяловете по индивидуалната партия.

(10а) (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) Броят на дяловете и частите от дялове, съответстващи на всяка постъпила сума за допълване на индивидуалната партия в УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД до brutния размер на преведените осигурителни вноски, се изчисляват, като размерът на прехвърлените средства от резерва за гарантиране на brutните вноски на КОМПАНИЯТА се раздели на стойността на един дял, валидна за деня, предхождащ деня на прехвърлянето.

(11) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., в сила от 01.07.2004 г., изм. с реш. на ОС от 10.10.2006 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 8 от 18.03.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №4 от 18.03.2016 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) Броят на дяловете и частите от дяловете, съответстващи на всяко плащане от индивидуалната партида по банков път или на всяко прехвърляне на средствата в друг универсален пенсионен фонд, съответно във ФОНД ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПЛАЩАНИЯ, се определя, като сумата на дължимото плащане се раздели на стойността на един дял, валидна за деня, предхождащ деня на плащането или прехвърлянето. С така определения брой дялове и части от дялове се намалява броят дялове по партидата.

(11а) (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) При изплащане на средства по ал. 11 КОМПАНИЯТА подава до банката - попечител на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, нареждане за превод на средствата от индивидуалната партида по сметка на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ, в деня на издаване на акта (разпореждане, решение или друго) за изплащане.

(12) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., в сила от 01.07.2004 г., изм. с реш. на ОСА от 28.11.2006 г. изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021 г.) При еднократно изплащане на средства от партидата в брой, броят дялове и части от дялове, с които се намалява броят дялове по индивидуалната партида се определя към момента на издаване на акта за изплащане, като сумата на дължимото плащане се раздели на стойността на един дял, валидна за работния ден, предхождащ деня на издаване на акта.

(13) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., в сила от 01.07.2004 г., изм. с реш. на ОС от 2006 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., доп. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) При разсрочено плащане на средства от индивидуалната партида в брой, броят дялове и части от дялове, с които се намалява броят дялове по индивидуалната партида, се определя:

1. за първото плащане - към момента на издаване на акта за изплащане, като сумата на дължимото плащане се раздели на стойността на един дял, валидна за работния ден, предхождащ деня на издаване на акта за изплащане;

2. за всяко следващо плащане - към първия работен ден на месеца, през който то е дължимо, като сумата на плащането се раздели на стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходния месец.

(14) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., в сила от 01.07.2004 г.) Броя дялове се води по индивидуалната партида с точност до петия знак след десетичната точка.

(15) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., в сила от 01.07.2004 г.) Постъпилите във фонда неперсонифицирани суми от осигурителни вноски до момента на тяхната персонификация се отчитат в отделна неперсонифицирана партида в стойност и в брой дялове, определени, като стойността на постъпилата сума се раздели на стойността на един дял, валиден за деня на постъпването.

Чл. 24. (1) Натрупаните средства на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД се капитализират в индивидуалните им партиди.

(2) Не се допуска преразпределение на средства между индивидуалните партиди на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД.

Чл. 25. (отм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., нов с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) В случаите по чл. 12, ал. 1, т. 7, индивидуалната партида на лице в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД съдържа:

1. имената, ЕГН и постоянен адрес на лицето;

2. номер и дата на пенсионния договор, съответно номер и дата на договора за разсрочено изплащане;

3. дата и размер на постъпилите осигурителни вноски;
4. дата и размер на прехвърлените средства от индивидуалната партия към фонд за извършване на плащания;
5. дата и размер на удържаните такси;
6. брой дялове, съответстващи на всяка вноска, съответно прехвърлени средства към фонд за извършване на плащания и стойност на един дял, при която е определен броят дялове;
7. дата и размер на изплатени средства от индивидуалната партия;
8. брой дялове, съответстващи на изплатените средства, и стойност на един дял, при която е определен броят дялове;
9. друга информация.

Чл. 26. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г.) Натрупаните средства по индивидуалните осигурителни партии не подлежат на принудително изпълнение.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИНДИВИДУАЛНАТА ПАРТИДА

Чл. 27. (1) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА имат право на информация за натрупаните средства по индивидуалните им партии, за дохода от тяхното управление и за произтичащите от набраните средства пенсионни права.

(2) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 13 от 15.05.2019 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА получават информацията по предходната алинея по техен избор по електронен път, включително по електронна поща, на траен носител или чрез интернет страницата на КОМПАНИЯТА, или на хартиен носител. Когато съответното лице не е направило избор относно начина на предоставяне на информацията, тя се предоставя на хартиен носител.

(3) (отм. с реш. на ОС от 29.03.2004г.)

(4) (отм. с реш. на ОС от 29.03.2004г.)

(5) (нова с реш. на ОС от 29.03.2004г., доп. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 3 от 25.01.2019 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 2 от 25.01.2019 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) На ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА се предоставя ежегодно извлечение по индивидуалната партия, по служебен ред от КОМПАНИЯТА, безплатно веднъж в рамките на една календарна година. В извлечението ясно се посочва всяко съществено изменение в информацията спрямо предходната година. Годишното извлечение е по образец, утвърден с Наредба № 61 от 27.09.2018 г. за изискванията към рекламните и писмените информационни материали и страниците в интернет на пенсионноосигурителните дружества на Комисията за финансов надзор и се изпраща от КОМПАНИЯТА до 31 май на следващата година.

(6) (предишна ал. 5, изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) При смърт на ОСИГУРЕНО ЛИЦЕ или ПЕНСИОНЕР, информацията по ал. 1 се предоставя на неговите НАСЛЕДНИЦИ по предвидения ред.

Чл. 28. (1) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) Извън случаите по чл. 27, ал. 5 КОМПАНИЯТА предоставя при поискване на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА информация за техните индивидуални партии.

(2) (нова с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) КОМПАНИЯТА предоставя при поискване на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА информация относно постигната реална доходност по техните индивидуални партиди.

(3) (предишна ал. 2, изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 3 от 25.01.2019 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 2 от 25.01.2019 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 13 от 15.05.2019 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 05.07.2019 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 21 от 01.08.2019 г.) Информацията по ал. 1 и ал. 2 се предоставя в срок до един месец от получаване на молбата в КОМПАНИЯТА, в писмена форма по образец, утвърден с Наредба № 61 от 27.09.2018 г. за изискванията към рекламните и писмените информационни материали и страниците в интернет на пенсионноосигурителните дружества на Комисията за финансов надзор и се подписва от упълномощен служител на КОМПАНИЯТА. При изразено желание на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ информацията може да се изпрати по негов избор по електронен път (включително по електронна поща, на траен носител или чрез интернет страницата на КОМПАНИЯТА), подписана с квалифициран електронен подпис на КОМПАНИЯТА, или на хартиен носител. Когато съответното лице не е направило избор относно начина на предоставяне на информацията, тя се предоставя на хартиен носител.

(4) (нова с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) КОМПАНИЯТА е длъжна в 7-дневен срок от поискването да снабди ПЕНСИОНЕРА, съответно неговите наследници, със заверено копие от пенсионния договор.

(5) (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) КОМПАНИЯТА е длъжна да запознава лицата, които възнамеряват да сключат пенсионен договор или договор за разсрочено изплащане на средства при придобиване на право на допълнителна пожизнена пенсия за старост, с Правилата на съответния ФОНД ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПЛАЩАНИЯ, както и да им предоставя при поискване заверено копие от тях.

(6) (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) КОМПАНИЯТА е длъжна да изпраща безплатно на лицата, които получават плащания от ФОНДА ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ, до 31 май всяка година извлечение от техните АНАЛИТИЧНИ СМЕТКИ, както и да предоставя информация за тях при поискване, вкл. и относно постигната реална доходност по тях.

(7) (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) При придобиване право на допълнителна пенсия ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ има право да получи при поискване:

1. от КОМПАНИЯТА информация за:

а) размера на натрупаните средства по индивидуалната му партида и размера на сумата на brutния размер на постъпилите осигурителни вноски съгласно чл. 131, ал. 2 – 5 от КОДЕКСА;

б) **(изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.)** видовете плащания, които предлага, начините за тяхното преизчисляване и актуализация, правата на НАСЛЕДНИЦИТЕ и прогнозния размер на първата пенсия, съответно срока и прогнозния размер на разсроченото плащане, съгласно информацията по буква "а" и формулата за съответния вид плащане, определена с Наредба № 69 от 15.06.2021 г. за техническите лихвени проценти по чл. 169, ал. 1, т. 3 и ал. 8, т. 3 от Кодекса за социално осигуряване и формулите за изчисляване на допълнителните пожизнени пенсии за старост.

2. информацията по т. 1, буква "б" може да бъде получена от всяко друго пенсионноосигурително дружество, управляващо универсален пенсионен фонд.

ГЛАВА ПЕТА „А“ ЕЛЕКТРОННО ДОСИЕ

(нова, с реш. на УС по Протокол № 2 от 26.02.2015 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 1 от 11.03.2015 г.)

Чл. 28а. (нов, с реш. на УС по Протокол № 2 от 26.02.2015 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 1 от 11.03.2015 г.) (1) КОМПАНИЯТА създава и поддържа единно електронно досие за всяко ОСИГУРЕНО ЛИЦЕ или ПЕНСИОНЕР, което съдържа всички налични данни за съответното лице и му позволява да извършва справки и да проследява осигурителната си история.

(2) При поискване на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА и ПЕНСИОНЕРИТЕ се издава уникален идентификатор за използване на електронните услуги, които КОМПАНИЯТА предлага.

(3) (изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) КОМПАНИЯТА предоставя в 7-дневен срок при поискване на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ, на ПЕНСИОНЕРА, съответно на наследник на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ или на ПЕНСИОНЕРА, копие от електронен документ в електронното му досие на хартиен или на електронен носител.

(4) Разрешението за достъп и отказът за достъп до електронното досие и за използването на електронни документи от него се издават по реда на Наредба № 47 на Комисията за финансов надзор от 11.07.2012 г. за изискванията към информационните системи на пенсионноосигурителните дружества.

(5) (нова, с реш. на УС по Протокол № 6 от 14.05.2015г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 03 от 15.05.2015г., изм. с реш. на УС по Протокол № 3 от 25.01.2019 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 2 от 25.01.2019 г.) ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА, ПЕНСИОНЕРИТЕ и техните наследници имат право да обжалват отказа по ал. 4 в 15-дневен срок от неговото получаване. Жалбата се подава в писмен вид от съответния заявител до КОМПАНИЯТА. Разглеждането и окончателното произнасяне по обжалването на отказа се извършва от изпълнителните директори на КОМПАНИЯТА или упълномощен/и служител/и на КОМПАНИЯТА в 1-месечен срок от постъпването му, като отказът може да бъде отменен или потвърден.

(6) (нова, с реш. на УС по Протокол № 6 от 14.05.2015г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 3 от 15.05.2015 г.) Решенията по ал. 5 могат да се обжалват по съдебен ред.

Чл. 28б. (нов, с реш. на УС по Протокол № 2 от 26.02.2015г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 1 от 11.03.2015г.) Чрез електронната страница на КОМПАНИЯТА на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА и ПЕНСИОНЕРИТЕ се предоставя достъп:

1. до публикуваната на нея информация;
2. (доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) до данните за индивидуалните им партии, за аналитичните им сметки и до електронните им досиета след въвеждането на идентификатор по чл. 28а, ал. 2.

ГЛАВА ШЕСТА

ИНВЕСТИЦИИ И НАЧИН ЗА РАЗПРЕДЕЛЯНЕ НА ДОХОДИТЕ ОТ ИНВЕСТИЦИИ

ПРИНЦИПИ НА ИНВЕСТИРАНЕ И ИНВЕСТИЦИОННИ ЦЕЛИ

(загл. допълнено с решение на ОСА от 28.11.2006 г.)

Чл. 29. (1) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., изм. с реш. на УС

по Протокол № 13 от 15.05.2019 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) КОМПАНИЯТА инвестира средствата на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД в съответствие с дългосрочните интереси на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА и при спазване на принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация.

(2) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004 г. отм. с реш. на ОС от 30.04.2004 г.-10.05.2004 г.)

(3) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004 г., изм. с реш. на ОС от 30.04.2004 г.-10.05.2004 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) При инвестирането на средствата на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД КОМПАНИЯТА изпълнява неговата ИНВЕСТИЦИОННА ПОЛИТИКА и спазва инвестиционните ограничения, предвидени в политиката, в КОДЕКСА и в актовете по прилагането му.

Чл. 29а. (нов с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., в сила от 19.11.2018г.) (1) Основната инвестиционна цел съгласно ИНВЕСТИЦИОННАТА ПОЛИТИКА на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД е при инвестиране на средствата на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД в средносрочен и дългосрочен план да бъде запазена реалната покупателна способност на поверените активи. За изпълнение на основната цел е необходимо портфейлът на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД да постигне поне 3% реална доходност за период от 20 тримесечия назад (*реалната доходност представлява размера на номиналната доходност, коригирана с обявления от НСИ индекс на потребителските цени за съответния период*).

(2) (изм. с реш. на УС по Протокол № 3 от 25.01.2019 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 2 от 25.01.2019 г.) КОМПАНИЯТА приема Инвестиционна политика на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, която преразглежда всяка година, както и незабавно след всяка съществена промяна в пазарните и в други относими условия, с минимално съдържание, определено с Наредба № 56 от 04.01.2018 г. за минималното съдържание на инвестиционните политики на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване на Комисията за финансов надзор.

ИНВЕСТИРАНЕ. ИНВЕСТИЦИОННИ ОГРАНИЧЕНИЯ. ИЗМЕРВАНЕ, ОЦЕНКА И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА. СДЕЛКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИЯ РИСК

(загл. ново с реш. на ОС от 30.04. 2004 г.-10.05. 2004 г., изм. с реш. на ОС 10.10.2006 г. -28.11.2006 г.)

Чл. 29б. (нов с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г.) (1) (изм. с реш. на ОС от 10.10. 2006 г.-28.11.2006 г., отм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.)

Чл. 29в. (нов с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм. с реш. на ОС от 29.06.2005 г., изм. и доп. с реш. на ОС от 10.10.2006 г.-28.11.2006 г., отм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.)

Чл. 29г. (нов с реш. на ОС от 10.10.2006 г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 20/30.07.2009 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 16/17.08.2009г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 24 от 23.10.2009 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 20 от 23.10.2009 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 13 от 09.05.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №7 от 10.05.2016г., отм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.)

Чл. 29д. (предишен чл. 29г., приет с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм. и доп. с реш. на ОС от 10.10.2006 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20/30.07.2009 г.,

одобрен с реш. на НС по Протокол № 16/17.08.2009г.) (1) (изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) КОМПАНИЯТА може да сключи договор с един или повече инвестиционни посредници след одобрение от нейния Управителен съвет.

(2) (изм. с реш. на УС по Протокол № 03/13.01.2012г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 01/16.01.2012г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) КОМПАНИЯТА задължително сключва договор за инвестиционни консултации относно финансови инструменти с лице, което отговаря на изискванията на чл. 77, ал. 5 от Закона за пазарите на финансови инструменти или чл. 86 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране.

(3) (нов с реш. на ОС от 10.10.2006 г., отм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.)

ГЛАВА ШЕСТА „А“
РЕЗЕРВИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА КОМПАНИЯТА ПРИ
УПРАВЛЕНИЕТО НА УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД
(нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.)

РЕД И НАЧИН ЗА ГАРАНТИРАНЕ НА МИНИМАЛНОТО РАВНИЩЕ НА
ДОХОДНОСТ ОТ ИНВЕСТИРАНЕ НА СРЕДСТВАТА НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА
(изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г.,
одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.)

Чл. 30. (изм. с реш. на ОС от 12.12.2003г., изм. с реш. на ОС от 29.03.2004 г, изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г.) (1) КОМПАНИЯТА е задължена да постига минимална доходност при управлението на активите на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД.

(2) (нова с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г.) За гарантиране на минимална доходност при управление на активите на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД се създават резерви в КОМПАНИЯТА и в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД.

(3) (нова с реш. на ОС от 29.03.2004 г.) КОМПАНИЯТА формира резерв “Минимална доходност”, със собствени средства за УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД в размер посочен в КОДЕКСА.

(4) (нова с реш. на ОС от 29.03.2004 г., изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г.) Когато постигнатата доходност на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД е под гарантирания минимум, разликата се покрива от специално създаден резерв във фонда. Когато средствата от резерва на фонда не са достатъчни, КОМПАНИЯТА покрива недостига със средства от резерва “Минимална доходност” за фонда.

(4а) (нова с реш. на УС по Протокол № 3 от 25.01.2019 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 2 от 25.01.2019 г.) КОМПАНИЯТА покрива със собствени средства разликата до минималната доходност, в случай че средствата на резервите по ал. 2 не са достатъчни.

(5) (нова с реш. на ОС от 29.03.2004 г.) Средствата в резерва “Минимална доходност” се инвестират при спазване на разпоредбите от КОДЕКСА.

(6) (нова с реш. на ОС от 29.03.2004 г., изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г.) Начинът и редът за определяне на минималната доходност, за покриване на разликата до минималната доходност и за формиране и използване на резервите в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД и в КОМПАНИЯТА се определят с Наредба за начина и реда за

определяне на минималната доходност при управление на активите на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване, за покриване на разликата до минималната доходност и за формиране и използване на резервите за гарантиране на минималната доходност на Комисията за финансов надзор.

(7) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) Минималната доходност се определя от Комисията за финансов надзор към края на всяко тримесечие в процент за всички универсални пенсионни фондове на базата на постигнатата доходност от управлението на активите на фондовете от съответния вид за предходния 24-месечен период.

(8) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм. с реш. на ОС от 28.11.2006 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) Минималната доходност се обявява от Комисията за финансов надзор до края на всеки месец, следващ отчетното тримесечие.

РЕД И НАЧИН ЗА ГАРАНТИРАНЕ НА БРУТНИЯ РАЗМЕР НА ПРЕВЕДЕНИТЕ ОСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ В УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД (загл. ново с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.)

Чл. 30а. (нов с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) (1) За гарантиране на brutния размер на преведените осигурителни вноски в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД КОМПАНИЯТА създава специализиран резерв при условията на чл. 131, ал. 2 от КОДЕКСА и Наредба № 68 от 10 юни 2021 г. за резервите на пенсионноосигурителните дружества за гарантиране на brutния размер на вноските в универсалните пенсионни фондове.

(2) Резервът по ал.1 се формира от:

1. собствени средства на КОМПАНИЯТА;
2. прехвърлените средства по реда на чл. 193а, ал. 4, т. 2 от КОДЕКСА;
3. средствата, преведени по чл. 192б, ал. 6, т. 1 и ал. 8 от КОДЕКСА.

(3) Резервът по ал. 1 е в размер 0,5 на сто от стойността на нетните активи на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД и се преизчислява към края на всеки месец. В случай на недостиг в резерва КОМПАНИЯТА го допълва със собствени средства.

(4) Средствата на резерва по ал.1 се инвестират при спазване разпоредбите на КОДЕКСА.

Чл. 30б. (нов с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) Средствата на резерва за гарантиране на brutния размер на вноските в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД може да се използват само за:

1. (изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) допълване на индивидуалните партии на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА при прехвърляне на средства по чл. 193а, ал. 5 от КОДЕКСА и при отпускане на пенсии по чл. 38 и еднократните и разсрочени плащания по чл. 39а;

2. прехвърляне на съответните части от резерва по реда на чл. 193а, ал. 4, т. 2 от КОДЕКСА;

3. покриване на недостиг във ФОНДА ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ.

Чл. 30в. (нов с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) (1) КОМПАНИЯТА преизчислява резерва за гарантиране на brutния размер на вноските към края на всеки месец.

(2) Когато при преизчисляване на резерва по ал.1 стойността на активите, с които е покрит, е по-ниска от изискуемия размер, КОМПАНИЯТА допълва със собствени средства тези активи.

(3) Когато при преизчисляване на резерва по ал.1 стойността на активите, с които е покрит, е по-висока от изискуемия размер, КОМПАНИЯТА освобождава превишението от тези активи.

(4) Допълването и освобождаването на средства по ал. 2 и 3 се извършва към края на месеца, за който се отнася преизчисляването.

Чл. 30г. (нов с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) (1) Когато размерът на средствата по индивидуалната партида на ОСИГУРЕНО ЛИЦЕ в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, натрупани към датата на определяне на плащането по чл. 38 и чл.39а, е по-малък от сумата на brutния размер на преведените от Националната агенция за приходите и Националния осигурителен институт осигурителни вноски за съответното лице, индивидуалната партида се допълва до тази сума със средства от резерва по чл. 30а.

(2) При съпоставката на натрупаните средства по индивидуалната партида със сумата на brutния размер на осигурителните вноски:

1. не се вземат предвид прехвърлените средства по чл. 172 от КОДЕКСА и доходът от инвестирането им;

2. от brutния размер на преведените осигурителни вноски се изключва частта от вноските, съответстваща на изплатените средства по чл. 42.

(3) Частта от вноските по ал. 2, т. 2 се определя въз основа на общия размер на осигурителните вноски, постъпили по партидата на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ към датата на отпускане на плащането по чл. 42, и съотношението между него и общия размер на средствата по партидата.

(4) Допълнителните пожизнени пенсии за старост и еднократните и разсрочени изплащания по чл. 39а се изчисляват въз основа на средствата по индивидуалната партида след допълването и съгласно ал. 1 - 3 при необходимост, като се вземат предвид прехвърлените средства по чл. 172 от КОДЕКСА.

ГЛАВА ШЕСТ „Б“

(нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.)

РАЗПРЕДЕЛЯНЕ НА ДОХОДИТЕ ОТ УПРАВЛЕНИЕ НА АКТИВИТЕ ИЗЧИСЛЯВАНЕ И ОБЯВЯВАНЕ НА СТОЙНОСТТА НА ЕДИН ДЯЛ (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г.)

Чл. 31. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г.) До 30 Юни 2004 г., доходът от управление на активите на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД се разпределя по индивидуалните партии, всеки месец с решение на управителните органи на КОМПАНИЯТА, след извършване на оценка на активите на фонда.

Чл. 32. (1) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004 г.) Отчитането на дохода от управлението на активите се извършва в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството и другите приложими нормативни актове.

(2) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г.) Доходите, реализирани от инвестиране на средствата на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, се разпределят по индивидуалните партии, пропорционално на техния дял в масата от активите на фонда и срока в дни, за който са били в партидите на лицата.

Чл. 32а. (нов с реш. на ОС от 29.03.2004г.) (1) Разпределяне на доходите от управление на активите на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, по ред и начин, предвиден в предходните чл. 31 и чл. 32, ще се прилага до 30 Юни 2004 год., включително.

(2) (изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., , изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) От 1 Юли 2004 год. изчисляването и обявяването на стойността на един дял на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, както и воденето на индивидуалните партии на

ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА, се извършва, съгласно изискванията на КОДЕКСА, Наредба № 9 от 19.11.2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове, на стойността на нетните активи на фондовете, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял, за изчисляване и съпоставяне на доходността от инвестиционните имоти и за изискванията към воденето на индивидуалните партии и на аналитичните сметки във фонд за разсрочени плащания, другите приложими нормативни актове и този ПРАВИЛНИК.

(3) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., в сила от 01.07.2004 г.) Стойността на един дял се изчислява за всеки работен ден и е валидна само за този ден.

(4) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., в сила от 01.07.2004 г.) Стойността на един дял по ал. 3 се изчислява, като стойността на нетните активи на фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой на дяловете на фонда към края на същия ден.

(5) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., в сила от 01.07.2004 г.) В деня на първото отчитане на натрупаните средства по индивидуалните партии в дялове стойността на един дял е равна на един лев.

ГЛАВА СЕДМА ТАКСИ И УДРЪЖКИ

Чл. 33. За извършване на дейността по допълнителното задължително пенсионно осигуряване КОМПАНИЯТА отчислява такси и удържки в съответствие с КОДЕКСА.

Чл. 34. (1) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г. изм. с решение на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г., в сила от 01.01.2016г.) За осъществяване на управлението на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД КОМПАНИЯТА удържа от всяка получена осигурителна вноска такса в размер, както следва:

1. 4,5 на сто - за 2016 г.;
2. 4,25 на сто - за 2017 г.;
3. 4 на сто - за 2018 г.;
4. 3,75 на сто - от 2019 г.

(2) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г.) Таксата се удържа от всяка осигурителна вноска служебно от КОМПАНИЯТА, като с получената нетна сума, след приспадане на таксата, се заверява индивидуалната партида на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ.

(3) (нова с реш. на ОС от 29.03.2004г.) КОМПАНИЯТА не удържа таксата, предвидена в ал. 1 при прехвърляне на натрупани средства от друг универсален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество.

Чл. 35. (1) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г. изм. с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г., в сила от 01.01.2016г.) За осъществяване на управлението на активите на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД КОМПАНИЯТА отчислява инвестиционна такса, изчислена върху стойността на нетните активи на фонда в зависимост от периода, през който те са били управлявани от пенсионноосигурителното дружество, в размер, както следва:

1. 0,9 на сто годишно - за 2016 г.;
2. 0,85 на сто годишно - за 2017 г.;
3. 0,8 на сто годишно - за 2018 г.;
4. 0,75 на сто годишно - от 2019 г.

(2) (изм. с реш. на ОС от 12.12.2003г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) Инвестиционната такса се удържа по ред и начин, определени в Наредба № 52

от 21.10.2016 г. за реда и начина за отчисляване на таксите по чл. 201, ал. 1, т. 2 и 3 и чл. 256, ал. 1, т. 3 от Кодекса за социално осигуряване, събирани от пенсионноосигурителните дружества на Комисията за финансов надзор.

Чл. 36. (1) (изм. с реш. на ОС от 09.05.2002г.) КОМПАНИЯТА може да събира допълнителни такси и удържки при следните случаи:

1. (изм. с реш. на ОС от 12.12.2003г., отм. с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г., в сила от 01.01.2016г.)

2. (заличена - с реш. на ОС от 09.05.2002г.)

(2) (изм. с реш. на ОС от 12.12.2003г., отм. с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г., в сила от 01.01.2016г.)

(3) (отменена - с реш. на ОС от 09.05.2002г.)

(4) (отм. с реш. на ОС от 12.12.2003г.)

Чл. 37. (1) КОМПАНИЯТА не събира други такси и удържки, освен посочените в този ПРАВИЛНИК.

(2) Размерът на таксите и удържките, събирани от КОМПАНИЯТА се вписват в договора с осигурените лица.

ГЛАВА ОСМА
УСЛОВИЯ, РЕД И СРОКОВЕ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ
НА ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ ЗА СТАРОСТ И НА
ЕДНОКРАТНИТЕ ИЛИ РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ
(загл. изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по
Протокол № 6 от 19.11.2018 г.)

ПРАВО НА ПОЖИЗНЕНА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПЕНСИЯ ЗА СТАРОСТ

Чл. 38. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) (1) ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД има право на допълнителна пожизнена пенсия за старост, която се изплаща от ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ.

(2) КОМПАНИЯТА предоставя следните видове допълнителни пожизнени пенсии:

1. пожизнена пенсия без допълнителни условия;

2. пожизнена пенсия с период на гарантирано изплащане;

3. пожизнена пенсия, включваща разсрочено изплащане на част от средствата до навършване на избрана от пенсионера възраст.

(3) (изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Когато размерът на средствата, натрупани към датата на определяне на пенсията, е по-голям от сумата на брутния размер на преведените осигурителни вноски съгласно чл. 131, ал. 2 – 5 от КОДЕКСА за съответното лице и при изразено от него желание, КОМПАНИЯТА предлага изплащане на допълнителна пожизнена пенсия за старост с гарантиран размер, равен на размера на първата пенсия, изчислена на база натрупаните средства по индивидуалната партида. Пенсията се определя съгласно чл. 49, ал.1-3, като се прилага и рисковия коефициент по чл.49, ал.5, т.4, и се отпуска само ако нейният гарантиран размер е по-висок от този по чл.49, ал. 4.

(4) (изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) КОМПАНИЯТА изплаща допълнителна пожизнена пенсия за старост срещу прехвърляне във ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ на натрупаните средства по индивидуалната

партида на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ или на допълнения размер на средствата в случаите по чл. 30г.

Чл. 39. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) (1) Правото на допълнителна пожизнена пенсия за старост възниква при навършване от ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ на възрастта му по чл. 68, ал. 1 от КОДЕКСА.

(2) (нова с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 03/13.01.2012г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 01/16.01.2012г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ има право на допълнителна пожизнена пенсия за старост и до една година преди навършване на възрастта му за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КОДЕКСА, при условие, че натрупаните средства по индивидуалната му партида позволяват отпускането на такава пенсия в размер, не по-малък от размера на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КОДЕКСА.

(3) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., отм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.)

Чл. 39а. (нов с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) (1) (изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Когато средствата по индивидуалната партида на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ, включително след допълване при необходимост по реда на чл. 30г, са недостатъчни за отпускането на допълнителна пожизнена пенсия за старост, но надвишават трикратния размер на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КОДЕКСА към датата на определяне на стойността на средствата по партидата, ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ има право да ги получи разсрочено.

(2) (нова с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) КОМПАНИЯТА извършва разсроченото плащане по ал.1 срещу прехвърляне във ФОНДА ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ на натрупаните средства по индивидуалната партида или на допълнения размер на средствата в случаите по чл. 30г.

(3) (предишна ал.2, изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Когато размерът на средствата по индивидуалната партида на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ е по-малък от трикратния размер на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КОДЕКСА, включително след допълване при необходимост по чл. 30г, те се изплащат на лицето еднократно.

(4) (нова с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Плащането по ал. 3 се извършва от индивидуалната партида на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД.

ЕДНОКРАТНО ИЛИ РАЗСРОЧЕНО ИЗПЛАЩАНЕ (загл. изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.)

Чл. 40. (изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) (1) (изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) При смърт на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ на неговите НАСЛЕДНИЦИ по закон се изплащат еднократно или разсрочено натрупаните средства по индивидуалната му партида при съответно прилагане на чл. 3, чл. 4, ал. 1 и чл. 5 – 10а от Закона за наследството.

(2) Средствата, дължими на низходящите на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ, които са починали след него, се изплащат поравно на техните низходящи, като по-близките по степен изключват по-далечните.

(3) (доп. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Отказът от наследството на починалия не лишава НАСЛЕДНИЦИТЕ от правата им по ал. 1.

(4) Получаването на средства по ал. 1 не се счита за приемане на наследство.

(5) (доп. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Когато няма НАСЛЕДНИЦИ по ал. 1 натрупаните средства по индивидуалната партида се прехвърлят във ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ, а когато такъв фонд не е създаден – в резерва за гарантиране на изплащането на пожизнени пенсии по чл. 52ж.

Чл. 41. (изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) (1) При смърт на ПЕНСИОНЕР на НАСЛЕДНИЦИТЕ се изплаща еднократно:

1. **(изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.)** настоящата стойност на дължимите плащания до края на периода на гарантирано изплащане при смърт на ПЕНСИОНЕР с пенсия по чл.38, ал.2, т.2, в случаите когато смъртта е настъпила преди изтичане на периода на гарантирано изплащане;

2. **(изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.)** сума, възлизаща на настоящата стойност на разсрочените плащания, дължими след смъртта на ПЕНСИОНЕРА, с пенсия по чл.38, ал.2, т.3, съгласно предвидения план за разсрочено изплащане в договора с починалия, в случаите когато е починал по време на разсроченото изплащане.

(2) Средствата по ал.1 се изплащат на НАСЛЕДНИЦИТЕ по закон на ПЕНСИОНЕРА при съответно прилагане на чл. 3, чл. 4, ал. 1 и чл. 5 – 10а от Закона за наследството.

(3) Средствата, дължими на низходящите на ПЕНСИОНЕРА, които са починали след него, се изплащат поравно на техните низходящи, като по-близките по степен изключват по-далечните.

(4) (доп. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Отказът от наследството на починалия не лишава НАСЛЕДНИЦИТЕ от правата им по ал. 1.

(5) Получаването на средства по ал. 1 не се счита за приемане на наследство.

(6) Когато няма НАСЛЕДНИЦИ по ал. 1, средствата по ал.1 остават във ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ.

Чл. 41а. (изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) (1) (изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) При смърт на ОСИГУРЕНО ЛИЦЕ получаващо разсрочено плащане съгласно чл. 39а, ал. 1, на неговите НАСЛЕДНИЦИ се изплаща еднократно остатъкът от дължимите плащания на починалия, при съответно прилагане на чл. 3, чл. 4, ал. 1 и чл. 5 – 10а от Закона за наследството.

(2) Средствата по ал.1, дължими на низходящите на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ, които са починали след него, се изплащат поравно на техните низходящи, като по-близките по степен изключват по-далечните.

(3) (доп. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Отказът от наследството на починалия не лишава НАСЛЕДНИЦИТЕ от правата им по ал. 1.

(4) Получаването на средства по ал. 1 не се счита за приемане на наследство.

(5) (доп. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Когато няма НАСЛЕДНИЦИ по ал. 1, средствата по ал.1 се прехвърлят във ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ, а когато такъв фонд не е създаден – в резерва за гарантиране на изплащането на пожизнени пенсии по чл. 52ж.

Чл. 41б. (нов с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) (1) ПЕНСИОНЕР или ОСИГУРЕНО ЛИЦЕ, чиято индивидуална партида е открита по реда на чл. 12, ал. 1, т. 7 и който не се е възползвал от правото си по чл. 52в-52г, има право да получи еднократно или разсрочено натрупаните по индивидуалната му партида средства от осигурителни вноски,

отнасящи се за периоди след разкриването на партидата, като за тези средства не се прилагат чл. 167а, ал. 3, 5 и 6 от КОДЕКСА и чл.30г.

(2) Плащанията по ал. 1 се извършват от индивидуалната партида в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД.

Чл. 42. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 20/30.07.2009 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 16/17.08.2009г., изм. с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) (1) При трайно намалена работоспособност над 89,99 на сто ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД има право на еднократно или разсрочено изплащане до 50 на сто от средствата, натрупани по индивидуалната му партида съгласно чл. 68.

(2) Плащанията по ал. 1 се извършват от индивидуалната партида в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД.

Чл. 43. (изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) Лицата по чл. 39 - чл. 42 подават писмено заявление до КОМПАНИЯТА за упражняване на правата им по реда на ПРАВИЛНИКА, като при подаването представят и документ за самоличност.

УДОСТОВЕРЕНИЯ И ДОКУМЕНТИ

Чл. 44. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021 г.) При придобиване на право на допълнителна пожизнена пенсия за старост, ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ трябва да подаде писмено заявление до КОМПАНИЯТА.

Чл. 45. (1) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 24 от 23.10.2009 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 20 от 23.10.2009 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., доп. с реш. на УС по Протокол № 19 от 05.07.2019 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) При придобиване на право на еднократно или разсрочено изплащане до 50 на сто от средствата, натрупани по индивидуалната партида, при трайно намалена работоспособност над 89,99 на сто, ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ подава писмено заявление до КОМПАНИЯТА. Към заявлението се прилага експертно решение на териториалната експертна лекарска комисия (ТЕЛК) или на Националната експертна лекарска комисия (НЕЛК).

(2) (отм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., нова с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) При придобиване правото на еднократно или разсрочено плащане по чл. 41б, ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ подава писмено заявление до КОМПАНИЯТА.

Чл. 46. (изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) (1) (изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) При смърт на ОСИГУРЕНО ЛИЦЕ или ПЕНСИОНЕР с пенсия по чл. 38, ал. 2, т. 2 и 3, всеки от НАСЛЕДНИЦИТЕ подава писмено заявление до КОМПАНИЯТА за изплащане на полагащата му се част от средствата. Към заявлението се прилагат:

1. акт за смърт на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ, съответно ПЕНСИОНЕРА;
2. удостоверение за наследници;
3. удостоверение за граждански брак;

4. акт за раждане на непълнолетни наследници.

(2) (изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) КОМПАНИЯТА би могла при необходимост да изисква с оглед установяване на правата на лицата по ал. 1 необходимите за това документи като: за децата – декларация, че не са осиновени; за родителите – декларация, че не са лишени от родителски права, както и документ, удостоверяващ, че са родители – удостоверение за раждане, съдебно решение или удостоверение от общината.

Чл. 47. (1) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) Заявленията за отпускане на допълнителни пенсии и еднократни и разсрочени изплащания, придружени с всички документи, посочени съответно в чл. 44 - 46 се разглеждат и решават в срок до два месеца от датата на регистрирането им в КОМПАНИЯТА.

(2) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) При установени грешки или пропуски в заявленията за отпускане на допълнителни пенсии, за еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната партида в придружаващите ги документи, КОМПАНИЯТА извършва преглед на документите и уведомява заявителите за констатирани грешки или пропуски, както и за липсващи документи в срок от 15 (петнадесет) работни дни, считано от датата на регистриране на заявлението.

(3) КОМПАНИЯТА предоставя на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА подходящ срок, който не може да бъде по-дълъг от 30 (тридесет) работни дни за отстраняване на констатирани грешки и пропуски, както и за допълване на необходимите документи.

(4) (изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) В случаите по ал. 2 и ал. 3 двумесечният срок по ал. 1 започва да тече от датата на представяне на необходимите документи и/или отстраняване на нередностите в представените документи.

(5) (изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 15.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) Заявленията за отпускане на допълнителни пенсии и за еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалните партии или дължими плащания се разглеждат и се одобряват от изпълнителните директори на КОМПАНИЯТА или от упълномощен/и служител/и на КОМПАНИЯТА.

(6) (изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА, ПЕНСИОНЕРИТЕ, съответно техните НАСЛЕДНИЦИ имат право да подават жалби срещу издадени по ал. 5 актове.

(7) (изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) Жалбите по ал.6 се подават до Управителния съвет на КОМПАНИЯТА, който се произнася по тях с мотивирано решение в едномесечен срок от регистрирането им в КОМПАНИЯТА, което е окончателно.

(8) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г.) Решенията на Управителния съвет на КОМПАНИЯТА подлежат на съдебно обжалване по общия исков ред.

Чл. 48. (отм. с реш. на ОС от 29.03.2004г.)

**ОПРЕДЕЛЯНЕ РАЗМЕРА НА ЛИЧНАТА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПЕНСИЯ И
РАЗСРОЧЕНО ПЛАЩАНЕ ПО ЧЛ. 39А, АЛ. 1. ГАРАНТИРАН РАЗМЕР
(загл. изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.)**

Чл. 49. (изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) (1) Размерът на личната допълнителна пожизнена пенсия за старост се определя на базата на:

1. натрупаните средства по индивидуалната осигурителна партида след допълването ѝ при необходимост съгласно чл. 30г;

2. таблицата за смъртност и средна продължителност на предстоящия живот, публикувана от Националния статистически институт;

3. техническия лихвен процент, определен от Управителния съвет на КОМПАНИЯТА и одобрен от Комисията за финансов надзор.

(2) Месечният размер на личната допълнителна пожизнена пенсия се изчислява при спазване на изискванията на КОДЕКСА и Наредба № 69 от 15.06.2021 г. за техническите лихвени проценти по чл. 169, ал. 1, т. 3 и ал. 8, т. 3 от Кодекса за социално осигуряване и формулите за изчисляване на допълнителните пожизнени пенсии за старост на Комисията за финансов надзор.

(3) Минималният размер на допълнителната пожизнена пенсия за старост е в размер на 15 на сто от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КОДЕКСА към датата на определянето му.

(4) При отпускане на пенсията по чл.38, ал.2 нейният гарантиран размер се изчислява въз основа на:

1. brutния размер на преведените осигурителни вноски от Националната агенция за приходите и Националния осигурителен институт;

2. статистическата информация по ал. 1, т. 2;

3. технически лихвен процент по ал.1, т.3.

(5) В случаите по чл.38, ал.3 гарантираният размер на допълнителната пожизнена пенсия за старост се изчислява въз основа на:

1. натрупаните средства по индивидуалната партида;

2. статистическата информация по ал. 1, т. 2;

3. технически лихвен процент по ал.1,т.3;

4. рисков коефициент, определен от Управителния съвет на КОМПАНИЯТА и одобрен от Комисията за финансов надзор.

(6) При определянето на първоначалния размер на пенсията по ал. 1 и при изчисляването на гарантирания размер на допълнителната пожизнена пенсия за старост по ал.4 и 5:

1. не се допуска отчитане на пола като актюерски фактор;

2. през първото 6-месечие на годината се използва статистическата информация по ал. 1, т. 2, публикувана през предходната година, а през второто 6-месечие – статистическата информация по ал. 1, т. 2, публикувана през текущата година.

(7) Първоначално определеният размер на допълнителната пожизнена пенсия за старост по ал.1, съответно актуализираният и преизчислен размер на тази пенсия, не може да се променя, освен при извършване на актуализация и преизчисляване по реда на чл. 52а и чл. 52в.

Чл. 49а. (нов с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) (1) Размерът на разсроченото плащане по чл.39а, ал.1 се определя на базата на:

1. натрупаните средства по индивидуалната осигурителна партида след допълването ѝ при необходимост съгласно чл. 30г;

2. срока за получаване, съответно размера на отделното разсрочено плащане;

3. периодичността на получаване.

(2) Месечният размер на разсроченото плащане по ал.1 към датата на определянето му не може да бъде по-голям от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 към същата дата и по-малък от 15 на сто от нейния размер.

(3) Гарантираният размер на разсроченото плащане е равен на този, изчислен на база сумата на brutния размер на преведените осигурителни вноски съгласно чл. 30г. Към момента на последното плащане сборът от него и всички предходни плащания не може да е по-малък от гарантирания размер по изречение първо.

(4) Предвидените разсрочени плащания, съответно актуализираните и преизчислените разсрочени плащания, не може да се променят, освен при извършване на актуализация и преизчисляване по реда на чл. 52б и чл. 52г.

ПОКРИТИ РИСКОВЕ

(загл. ново с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.)

Чл. 49б. (нов с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., предишен чл.49а изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) (1) При осигуряването в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, инвестиционният риск се покрива в рамките на изискванията за постигане на минимална доходност при управлението на активите на фонда по чл. 30 и за гарантиране на brutния размер на преведените осигурителни вноски във фонда по чл. 30а, като за целта се създават специализираните резерви по чл. 30 и чл. 30а.

(2) При изплащането на допълнителна пожизнена пенсия за старост по чл.38, ал.2, съответно разсрочено изплащане по чл. 39а, ал. 1, инвестиционният риск се покрива посредством:

1. изискването за гарантиран размер на съответните плащания, изчислен съобразно чл.49, ал. 4-6 и чл.49а, ал. 3;

2. прилагането на технически лихвен процент по чл.49, ал.1, т.3 при изчисляването на първоначалния и гарантирания размер на допълнителната пожизнена пенсия по реда на чл. 49.

Чл. 49в. (нов с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) (1) При осигуряването в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД се покриват осигурителните рискове старост, трайно намалена работоспособност над 89.99% и смърт.

(2) При изплащането на еднократно или разсрочено плащане от УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД се покрива осигурителен риск смърт.

(3) При изплащането на допълнителната пожизнена пенсия за старост по чл. 38, ал.2, т.1-3 се покрива осигурителният риск от преживяване, като за целта се създава специализираният резерв по чл.52ж.

(4) При изплащането на допълнителната пожизнена пенсия за старост по чл. 38, ал.2, т.2-3 се покрива осигурителният риск смърт.

ВЪЗНИКВАНЕ ПРАВОТО НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОЖИЗНЕНА ПЕНСИЯ ЗА СТАРОСТ И

НА ЕДНОКРАТНИТЕ ИЛИ РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ

(загл. изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.)

Чл. 50. (1) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм., с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ придобива право на допълнителна пожизнена пенсия за старост от датата на навършване на възрастта му по чл. 68, ал. 1 от КОДЕКСА, съответно до 1 година преди навършване на възрастта му по чл. 68, ал. 1 от КОДЕКСА при условията на чл.39, ал.2.

(2) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 20/30.07.2009 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 16/17.08.2009г. изм. с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г., доп. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., доп. с реш. на УС по Протокол № 19 от 05.07.2019 г.) ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ придобива право на еднократно или разсрочено изплащане до 50 на сто от натрупаните средства по индивидуалната партида от датата, посочена в решението на Териториалната експертна лекарска комисия (ТЕЛК) или на Националната експертна лекарска комисия (НЕЛК) за трайно намалена работоспособност над 89,99 на сто.

(3) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Наследниците придобиват право на еднократно или разсрочено изплащане в деня на смъртта на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ или на ПЕНСИОНЕРА.

(4) (отм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.)

Чл. 51. (1) (доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Допълнителните пожизнени пенсии, еднократните или разсрочени плащания се изплащат в съответствие с изискванията на КОДЕКСА, този ПРАВИЛНИК и ПРАВИЛАТА на съответния ФОНД ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПЛАЩАНИЯ.

(2) (отм. с реш. на ОС от 29.03.2004г.)

ПЕНСИОННИ ДОГОВОРИ

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ПЕНСИОННИТЕ ДОГОВОРИ

(загл. ново с реш. на ОС от 29.03.2004г)

Чл. 51а (нов с реш. на ОС от 29.03.2004г., доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) (1) При придобиване право на допълнителна пожизнена пенсия за старост, съгласно условията по този ПРАВИЛНИК и ПРАВИЛАТА на ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ, между КОМПАНИЯТА и ПЕНСИОНЕРА се сключва ПЕНСИОНЕН ДОГОВОР.

(2) (изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021 г.) Пенсионният договор се сключва в писмена форма и задължително съдържа:

1. наименование, седалище, адрес на управление, търговска регистрация, единен идентификационен код /ЕИК/ на КОМПАНИЯТА, както и номер и дата на притежаваната от нея пенсионна лицензия за извършване на дейност по допълнително пенсионно осигуряване;

2. наименованието и кода на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД;

3. имената, ЕГН, постоянен и настоящ адрес на ПЕНСИОНЕРА;

4. покритите рискове;

5. размера на сумата, срещу която КОМПАНИЯТА се задължава да изплаща допълнителна пожизнена пенсия за старост;

6. вида и първоначалния размер на пенсията, нейният гарантиран размер и начините за актуализацията и преизчисляването ѝ;

7. срока на получаване на пенсията;

8. реда и начина за изплащане на пенсията;

9. права на НАСЛЕДНИЦИТЕ на ПЕНСИОНЕРА, в зависимост от вида на изплащаната пенсия;

10. реда и начина за предоставяне на информация на ПЕНСИОНЕРА;

11. разходи по изплащането на пенсията;

12. условията за прекратяването на договора.

ПРОМЯНА НА УСЛОВИЯТА НА ПЕНСИОННИЯ ДОГОВОР (загл. ново с реш. на ОС от 29.03.2004 г.)

Чл. 51б. (нов с реш. на ОС от 29.03.2004 г.) (1) Измененията и допълненията в условията на пенсионния договор се правят само по взаимно съгласие на страните, изразено в писмена форма при спазване на действащото законодателство.

(2) Измененията и допълненията в пенсионния договор влизат в сила от момента на подписването на допълнителните споразумения към тях.

(3) (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) Страните по пенсионния договор не може да правят изменения в него по отношение на вида на пенсията, начина за изчисляването ѝ, покритите рискове, гарантирания размер и срока на получаването ѝ.

ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПЕНСИОННИЯ ДОГОВОР (загл. ново с реш. на ОС от 29.03.2004г)

Чл. 51в. (нов с реш. на ОС от 29.03.2004 г.) (1) Пенсионният договор се прекратява задължително при смърт на ПЕНСИОНЕРА;

(2) (отм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.)

ДОГОВОРИ ЗА РАЗСРОЧЕНО ИЗПЛАЩАНЕ **УСЛОВИЯ И РЕД ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОРИ ЗА РАЗСРОЧЕНО** **ИЗПЛАЩАНЕ**

(загл. ново с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на
НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.)

Чл. 51г. (нов, с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) (1) (доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) При придобиване право на разсрочено изплащане съгласно условията по този ПРАВИЛНИК, Правилата на ФОНДА ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ и КОДЕКСА, между КОМПАНИЯТА и ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ, съответно НАСЛЕДНИК на починало ОСИГУРЕНО ЛИЦЕ се сключва договор за разсрочено изплащане.

(2) (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Разсрочените плащания могат да са с еднакъв или различен размер, като размерът на отделното плащане не може да бъде по-голям от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КОДЕКСА към датата на определяне на разсроченото плащане и по-малък от 15 на сто от нейния размер.

(3) (предишна ал. 2, изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) Договорът за разсрочено изплащане се сключва в писмена форма и задължително съдържа:

1. (доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) наименованието, седалището, адреса на управление, търговската регистрация, номера и датата на пенсионната лицензия и единния идентификационен код на КОМПАНИЯТА и наименованието и единния идентификационен код на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, съответно на ФОНДА ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ;

2. имената и личните данни на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ, съответно на неговия наследник;

3. план за извършване на плащанията;

3а. (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., доп. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) гарантирания размер на плащането по чл. 39а, ал.1;

4. реда и начина за извършване на плащанията;
5. правата на наследниците на лицето, получаващо плащанията;
6. реда и начина за предоставяне на информация на страните по договора;
7. разходите по изплащането;
8. условията за изменение и прекратяване на договора.

ПРОМЯНА НА УСЛОВИЯТА НА ДОГОВОР ЗА РАЗСРОЧЕНО ИЗПЛАЩАНЕ
(загл. ново с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.)

Чл. 51д (нов, с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) Измененията и допълненията в условията на договора за разсрочено изплащане се правят само по взаимно съгласие на страните, изразено в писмена форма при спазване на действащото законодателство.

ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОГОВОР ЗА РАЗСРОЧЕНО ИЗПЛАЩАНЕ
(загл. ново с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.)

Чл. 51е (нов, с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) Договорът за разсрочено изплащане се прекратява при:

1. Смърт на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ, съответно на наследника на починало ОСИГУРЕНО ЛИЦЕ / ПЕНСИОНЕР;
2. (доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) При изчерпване на средствата по индивидуалната партида, съответно с извършване на дължимите плащания;
3. С изтичане срока на договора.

ИЗПЛАЩАНЕ НА ПЕНСИИТЕ И РАЗСРОЧЕНИТЕ ПЛАЩАНИЯ
(загл. ново с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.)

Чл. 52. (1) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г.) Пенсиите и разсрочените плащания на натрупаните средства се превеждат до 15-то число от месеца за предходния месец по банкови сметки на лицата.

(2) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) Еднократното изплащане на натрупаните суми се извършва в срок до 2 месеца от датата на регистриране на заявлението в КОМПАНИЯТА по банкови сметки на лицата.

(3) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) Разходите по изплащането на лицата на получаваните от тях допълнителни пожизнени пенсии за старост и разсрочени плащания при придобиване на право на допълнителна пенсия, както и на дължимите суми на техните НАСЛЕДНИЦИ, в размер на фактически извършените такива, но не повече от един лев на транзакция, са за сметка на съответния ФОНД ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПЛАЩАНИЯ. В случай че фактически извършените разходи за изплащане на пожизнени пенсии надвишават този размер, КОМПАНИЯТА възстановява на фонда превишението на разходите.

(4) (отм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Разходите за еднократни и разсрочени плащания на ОСИГУРЕНО ЛИЦЕ и на неговите НАСЛЕДНИЦИ по банков път, извън тези по ал. 3, са за сметка на КОМПАНИЯТА.

(5) Неполучени в срок пенсии не по вина на КОМПАНИЯТА се изплащат при поискването им. За този срок КОМПАНИЯТА не дължи законна лихва.

ГЛАВА ОСМА „А“

АКТУАЛИЗАЦИЯ И ПРЕИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ПЕНСИИТЕ И РАЗСРОЧЕНИТЕ ПЛАЩАНИЯ

(нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.)

Чл. 52а. (нов с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) (1) Допълнителната пожизнена пенсия за старост се актуализира веднъж годишно към последния работен ден на месец ноември, като гарантираният ѝ размер не се променя.

(2) Допълнителната пожизнена пенсия за старост се актуализира в зависимост от техническия лихвен процент, въз основа на който е изчислен нейният размер и реализираната доходност от инвестирането на средствата на **ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ** през периода, за който се отнася актуализацията, на годишна база.

(3) Актуализацията се извършва по решение на изпълнителните директори на КОМПАНИЯТА, с не по-малко от 50 на сто от превишението на реализираната доходност от инвестирането на средствата на **ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ** през периода, за който се отнася и техническият лихвен процент, въз основа на който е изчислен нейният размер.

(4) (нова с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) В решението по ал.3 се посочва конкретната част от доходността, с която в случаите на превишение се увеличава размерът на допълнителната пожизнена пенсия за старост, съответно начинът и степента, в които се намалява размерът на пенсията.

(5) (предишна ал.4, изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) При извършване на актуализацията размерът на допълнителната пожизнена пенсия за старост може да се намалява само след изразходване на средствата от аналитичната сметка за частта от дохода, с който не е извършена актуализация на допълнителната пожизнена пенсия за старост по чл. 192а, ал. 11 от КОДЕКСА, като така актуализираният ѝ размер не може да бъде по-нисък от гарантирания такъв.

Чл. 52б. (нов с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) (1) (доп. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Разсрочените плащания по чл.39, ал.1 се актуализират веднъж годишно към последния работен ден на месец ноември, като гарантираният им размер не се променя.

(2) Разсрочените плащания се актуализират в зависимост от реализираната доходност от инвестирането на средствата на **ФОНДА ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ** през периода, за който се отнася актуализацията, на годишна база.

(3) Актуализацията на разсрочените плащания се извършва по решение на изпълнителните директори на КОМПАНИЯТА с не по-малко от 50 на сто от реализираната доходност от инвестирането на средствата на **ФОНДА ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ** през периода, за който се отнасят.

(4) (нова с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) В решението по ал.3 се посочва конкретната част от доходността, с която се увеличава размерът на разсроченото плащане, съответно начинът и степента, в които се намалява размерът на плащането.

(5) (предишна ал.4, изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) При извършване на актуализацията размерът на разсроченото плащане може да се намалява само след изразходване на средствата от аналитичната сметка за частта от дохода, с който не е извършена актуализация на разсрочените плащания по чл. 192б, ал. 3, т. 2 от КОДЕКСА, като така актуализираният размер не може да бъде по-нисък от гарантирания такъв.

(6) (нова с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Размерът на разсрочените плащания по чл.40 и чл.42 не подлежи на актуализация. При изтичане на срока на получаване, с извършването на последното плащане се изплаща и целият остатък по индивидуалната партида, включително и разпределеният доход.

Чл. 52в. (нов с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) (1) (изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) ПЕНСИОНЕР, чиято индивидуална партида е открита по реда на чл. 12, ал. 1, т. 7 и който не се е възползвал от правото си по чл. 41б, има право да поиска не повече от веднъж в една календарна година преизчисляване на получаваната допълнителна пожизнена пенсия за старост, въз основа на натрупаните суми от осигурителните вноски, постъпили след сключването на пенсионния договор или с част от тях.

(2) Преизчисляването се извършва от първо число на месеца, следващ месеца, през който е подадено искането.

(3) Средствата от индивидуалната партида въз основа, на които е извършено преизчисляването, се прехвърлят във **ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ**.

Чл. 52г. (нов с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) (1) (изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) ОСИГУРЕНО ЛИЦЕ, чиято индивидуална партида е открита по реда на чл. 12, ал. 1, т. 7 и което не се е възползвало от правото си по чл. 41б, има право да поиска не повече от веднъж в една календарна година преизчисляване на получаваното разсрочено плащане, въз основа на натрупаните суми от осигурителните вноски, постъпили след сключването на договор за разсрочено плащане или с част от тях.

(2) Преизчисляването се извършва от първо число на месеца, следващ месеца, през който е подадено искането.

(3) Средствата от индивидуалната партида въз основа, на които е извършено преизчисляването, се прехвърлят във **ФОНДА ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ**.

ГЛАВА ОСМА „Б“

ФОНДОВЕ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПЛАЩАНИЯ И РЕЗЕРВ ЗА ГАРАНТИРАНЕ ИЗПЛАЩАНЕТО НА ПОЖИЗНЕНИТЕ ПЕНСИИ

(нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.)

ФОНД ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ

Чл. 52д. (нов с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) (1) ФОНДЪТ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ се създава с решение на Управителния съвет на КОМПАНИЯТА при определяне на първата допълнителна пожизнена пенсия за старост.

(2) ФОНДЪТ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ се формира от:

1. прехвърлените средства от индивидуалните партиди на лицата, на които е определена допълнителна пожизнена пенсия за старост;

2. **(изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.)** прехвърлените средства по реда на чл. 192а, ал. 16 от КОДЕКСА и чл. 40, ал. 5 и чл. 41а, ал.5;

3. дохода от инвестиране на средствата на **ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ**.

(3) От ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ:

1. (изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) се изплащат пожизнените пенсии и дължимите средства на НАСЛЕДНИЦИТЕ на починалите ПЕНСИОНЕРИ и се извършват разходи за тяхното изплащане в страната съгласно чл. 52, ал. 3;

2. се извършват разходи за придобиване и продажба на неговите активи;

3. се изплаща таксата по чл. 201, ал. 1, т. 3 от КОДЕКСА;

4. се прехвърлят средства по реда на чл. 192а, ал. 15, т. 1 и ал. 17 от КОДЕКСА;

5. не може да се извършват плащания, различни от предвидените в т. 1 – 4.

(4) (изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Във ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ се води отделна аналитична сметка за частта от дохода, с който не е извършена актуализация на пожизнените пенсии по реда на чл. 52а, ал. 3.

(5) В Правилата на ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ се уреждат редът, начинът и общите условия, при които се извършва изплащането на допълнителна пожизнена пенсия за старост от ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ при спазване на изискванията на КОДЕКСА и действащото българско законодателство, инвестиционна политика и ограничения, относно инвестирането на активите на фонда, както и правата на ПЕНСИОНЕРИТЕ, съответно на техните НАСЛЕДНИЦИ.

ФОНД ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ

Чл. 52е. (нов с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) (1) (изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) ФОНДЪТ ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ се създава с решение на Управителния съвет на КОМПАНИЯТА при определяне на първото разсрочено плащане по чл. 39а, ал. 1.

(2) ФОНДЪТ ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ се формира от:

1. (изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) прехвърлените средства от индивидуалните партии на лицата, на които е определено разсрочено плащане по чл. 39а, ал. 1;

2. прехвърлените средства по реда на чл. 192б, ал. 7 от КОДЕКСА;

3. дохода от инвестирането на средствата на фонда.

(3) Във ФОНДА ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ се водят:

1. аналитични сметки на лицата, чиито средства са прехвърлени, в които се правят записи за прехвърлените средства и изплатените суми на всяко лице;

2. отделна аналитична сметка за частта от дохода, с който не е извършена актуализация на разсрочените плащания.

(4) От ФОНДА ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ:

1. (изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) се изплащат разсрочените плащания по чл. 39а, ал. 1 и дължимите средства на НАСЛЕДНИЦИТЕ на починалите лица, получавали такива плащания, и се извършват разходи за тяхното изплащане в страната;

2. се извършват разходи за придобиване и продажба на неговите активи;

3. се изплаща таксата по чл. 201, ал. 1, т. 3 от КОДЕКСА;

4. се прехвърлят средства по реда на чл. 192б, ал. 6, т. 1 и ал. 8 и чл. 170, ал. 9, т. 3 от КОДЕКСА;

5. не може да се извършват плащания, различни от предвидените в т. 1 – 4.

(5) В Правилата на ФОНДА ЗА РАЗРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ се уреждат редът, начинът и общите условия, при които се извършва изплащането на разсрочени плащания от ФОНДА ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ при спазване на изискванията на КОДЕКСА и действащото българско законодателство, инвестиционна политика и ограничения, относно инвестирането на активите на фонда, както и правата на лицата получаващи плащания, съответно на техните НАСЛЕДНИЦИ.

РЕЗЕРВ ЗА ГАРАНТИРАНЕ ИЗПЛАЩАНЕТО НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ

Чл. 52ж. (нов с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) (1) За покриване на недостига във ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ КОМПАНИЯТА създава резерв за гарантиране изплащането на пожизнените пенсии.

(2) Резервът по ал.1 се формира от:

1. превишението във ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ по чл. 192а, ал. 15, т. 1 от КОДЕКСА;
2. собствени средства на КОМПАНИЯТА;
3. прехвърлени средства по реда на чл. 170, ал. 9, т. 1 и 3 от КОДЕКСА.

(3) Средствата на резерва може да се използват само за покриване на недостиг във ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ.

(4) Средствата на резерва се инвестират в съответствие с изискванията на КОДЕКСА. Оценката на неговите активи и пасиви се извършва към края на всеки календарен месец.

(5) Изискванията към формирането, изчисляването и поддържането на резерва по ал.1, допълването му и освобождаването на средства от него се определят с Наредба № 19 от 8.12.2004 г. за пенсионните резерви и резервите за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии.

ГЛАВА ДЕВЕТА УСЛОВИЯ, РЕД И СРОКОВЕ ЗА ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА НАТРУПАНИТЕ СРЕДСТВА ПО ИНДИВИДУАЛНИТЕ ПАРТИДИ (отм. с реш. на ОС от 12.12.2003г.)

Чл. 53. отм. с реш. на ОС от 12.12.2003г.

Чл. 54. отм. с реш. на ОС от 12.12.2003г.

ГЛАВА ДЕСЕТА ИЗМЕНЕНИЯ И ДОПЪЛНЕНИЯ НА ПРАВИЛНИКА НА УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД И НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПОЛИТИКА (загл. изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.)

РЕД ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ИЗМЕНЕНИЯ В ПРАВИЛНИКА И В ИНВЕСТИЦИОННАТА ПОЛИТИКА (загл. изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.)

Чл. 55. (доп. с реш. на ОС от 10.10.2006 г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 24 от 23.10.2009 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 20 от 23.10.2009 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) Измененията и допълненията в ПРАВИЛНИКА, както и в ИНВЕСТИЦИОННАТА ПОЛИТИКА се приемат от Управителния съвет на КОМПАНИЯТА.

Чл. 56. (изм. с реш. на ОС от 12.12.2003г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) Измененията и допълненията на ПРАВИЛНИКА на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД влизат в сила след одобрение от Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя на Комисията, ръководещ управление “Осигурителен надзор”.

Чл. 57. (1) (изм. с реш. на ОС от 12.12.2003г.) КОМПАНИЯТА уведомява ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА за конкретните изменения и допълнения в ПРАВИЛНИКА чрез публикация в два централни всекидневника, както и на уеб – страницата на КОМПАНИЯТА в едноседмичен срок от получаване на решението за одобрение.

(2) (отм. с реш. на ОС от 12.12.2003г., нова, с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) КОМПАНИЯТА уведомява ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА за конкретните изменения и допълнения в ИНВЕСТИЦИОННАТА ПОЛИТИКА на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД чрез съобщение в два централни всекидневника и я публикува на страницата си в интернет в 7-дневен срок от промяната.

(3) (изм. с реш. на ОС от 12.12.2003г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА могат да прехвърлят натрупаните средства по индивидуалната партида в универсален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество при несъгласие с направените изменения в ПРАВИЛНИКА или в ИНВЕСТИЦИОННАТА ПОЛИТИКА на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, ако в тримесечен срок от уведомлението по ал. 1, съответно по ал. 2, подадат заявление за това, освен когато:

1. се променя седалището или адресът на управление на КОМПАНИЯТА;
2. промените произтичат от изменение на нормативната уредба.

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПЕНСИОННИЯ ФОНД

РЕД И НАЧИН ЗА ПУБЛИКУВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

Чл. 58. (1) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) На страницата си в интернет КОМПАНИЯТА публикува образци на заявления, молби, договори и други документи, свързани с упражняване на правата на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА, ПЕНСИОНЕРИТЕ и техните наследници, както и справки, отчети и друга информация, включително обяви и съобщения относно дейността на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, които съобразно изискванията на действащото законодателство трябва да бъдат публично оповестени.

(2) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., отм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.)

(3) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., в сила от 01.07.2004 г.) Стойността на един дял за текущия ден се обявява до 18 часа на всеки работен ден в офисите и в уеб-страницата на КОМПАНИЯТА.

(4) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., в сила от 01.07.2004 г.) Стойността на един дял, валидна за последния работен ден на всеки месец, се обявява в централен ежедневник на третия работен ден на следващия месец.

(5) (нова, с реш. на ОС от 10.10.2006 г.-28.11.2006 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 3 от 25.01.2019 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 2 от 25.01.2019 г.) КОМПАНИЯТА публикува на своята страница в Интернет всяко тримесечие, до 10-о число на следващия го месец, информация за обема и структурата на инвестициите по видове активи и емитенти на финансови инструменти за УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД. Информацията се изготвя по данни към края на предходното тримесечие. Изискванията относно формата и съдържанието на информацията, както и относно определянето и публичното оповестяване на постигнатата доходност и равнището на инвестиционния риск при управлението на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД се определят с Наредба № 61 от 27.09.2018 г. за изискванията към рекламните и писмените информационни материали и страниците в интернет на пенсионноосигурителните дружества на Комисията за финансов надзор.

ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА ОЦЕНКА НА АКТИВИТЕ И ПАСИВИТЕ НА ФОНДА (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г.)

Чл. 59. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г.) (1) Редът и начинът на оценка на активите на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД се извършва в съответствие с разпоредбите на Наредбата за начина и реда за оценка на активите на пенсионните фондове и на пенсионноосигурителните дружества и другите приложими закони и подзаконовни нормативни актове до 30 Юни 2004 год., включително.

(2) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г.) До 30 Юни 2004 год., включително оценката на активите и пасивите на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, се извършват от КОМПАНИЯТА в края на всеки месец.

(3) (нова с реш. на ОС от 29.03.2004г., предишна ал. 2, изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) Редът и начинът за оценка на активите и пасивите на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, както и определянето на стойността на нетните активи на фонда от 1 Юли 2004 год. се извършва при спазване разпоредбите на КОДЕКСА, Закон за счетоводството, приложимите международни счетоводни стандарти, Наредба № 9 от 19.11.2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове, на стойността на нетните активи на фондовете, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял, за изчисляване и съпоставяне на доходността от инвестиционните имоти и за изискванията към воденето на индивидуалните партии и на аналитичните сметки във фонд за разсрочени плащания на Комисията за финансов надзор, този ПРАВИЛНИК и другите приложими закони и подзаконовни нормативни актове.

(4) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г.) От 1 Юли 2004 год. оценката на активите и пасивите на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД извършва от КОМПАНИЯТА всеки работен ден.

(5) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021 г.) В задължителните за приемане Правила за оценка на активите и пасивите на КОМПАНИЯТА и на управляваните от нея фондове за допълнително

пензионно осигуряване и фондовете за извършване на плащания се уреждат методите и периодичността на оценката на активите и пасивите на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД.

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА КОМПАНИЯТА

Чл. 60. (1) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) КОМПАНИЯТА, осигурителните посредници и упълномощените от тях лица не могат да предоставят на трети лица информацията, с която разполагат за ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА, ПЕНСИОНЕРИТЕ, техните наследници и ОСИГУРИТЕЛИТЕ, с изключение на случаите, предвидени в действащото законодателство.

(2) (изм. с реш. на ОС от 10.10.2006 г.) КОМПАНИЯТА не може да получава, както и да предоставя, заеми от името и за сметка на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД или да бъде гарант на трети лица с активите на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД.

(3) (изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018г., изм. с реш. на УС по Протокол № 13 от 15.05.2019г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) КОМПАНИЯТА инвестира средствата на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД в съответствие с дългосрочните интереси на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА и при спазване на принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация.

Чл. 61. КОМПАНИЯТА е длъжна:

1. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., доп. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) да запознава ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА с ПРАВИЛНИКА и с всички негови изменения, както и да им предоставя при поискване заверено копие от него;

1а. (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) да запознава лицата, които възнамеряват да сключат пенсионен договор или договор за разсрочено изплащане на средства по чл. 39а, ал. 1, с ПРАВИЛАТА на съответния ФОНД ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПЛАЩАНИЯ, както и да им предоставя при поискване заверено копие от него;

2. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) до 31 май всяка година да изпраща безплатно на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА извлечения от техните индивидуални партии за предходната календарна година по образец, утвърден от Комисията за финансов надзор;

3. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г.) да предоставя на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА, ПЕНСИОНЕРИТЕ и техните наследници при писмено поискване информация за състоянието на индивидуалната партида, разпределеният доход и за произтичащите от набраните средства пенсионни права;

3а. (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) да предоставя на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА при поискване информация относно постигнатата реална доходност по техните индивидуални партии и аналитични сметки;

4. (доп. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г.) да изплаща допълнителните пенсии на ПЕНСИОНЕРИТЕ в съответствие с осигурителните и пенсионни договори;

5. да превежда по искане на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ натрупаните суми по индивидуалната му партида в друг универсален пенсионен фонд, учреден и управляван от

друго пенсионноосигурително дружество, в съответствие с осигурителния договор, ПРАВИЛНИКА и нормативните актове;

6. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г.) да не взема едностранни решения, нарушаващи правата на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА или ПЕНСИОНЕРИТЕ;

7. да не изплаща от УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД или от КОМПАНИЯТА други суми или добавки, освен предвидените в КОДЕКСА пенсии, еднократни или разсрочени изплащания на натрупаните суми по индивидуалните партиди;

8. (изм. с реш. на ОС от 26.09.2005 г.) Да не предоставя, предлага или обещава под каквато и да е форма на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА специални привилегии, подаръци, услуги или други облаги при или по повод промяна на участието при условията и по реда на Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН за реда и начина за промяна на участие и за прехвърляне на натрупаните средства на осигурено лице от един фонд за допълнително пенсионно осигуряване в друг съответен фонд, управляван от друго пенсионно осигурително дружество.

9. (нова, с реш. на ОС от 10.10.2006 г, изм. с реш. на УС по Протокол № 20/24.08.2016 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 11/25.08.2016г.) Да не предоставя, предлага или обещава под каквато и да е форма специални привилегии, подаръци, услуги или други облаги на подлежащите на осигуряване лица при или по повод избор на УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД, съответно на лицата, възобновяващи осигуряването си в УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД, при условията и по реда на Наредба №33 на КФН за индивидуалните заявления за участие във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и за възобновяване на осигуряването в универсален пенсионен фонд.

Чл. 61а. (нов, с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) (1) Оригиналните документи на хартиен носител и електронните документи, като заявления (за избор на пенсионен фонд, за промяна на участието, за възобновяване на осигуряването в УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД, за прехвърляне или изтегляне на средства и други), договори (осигурителни, пенсионни и за разсрочено изплащане), разпореждания и други актове на КОМПАНИЯТА за определяне размера на еднократни и периодични плащания, както и на другите документи, на данни и информация от значение за упражняване на правата на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА, ПЕНСИОНЕРИТЕ или техните наследници, се съхраняват от КОМПАНИЯТА за срок не по-кратък от 50 години, считано от прекратяването на съответното осигурително правоотношение.

(2) (изм. с реш на УС по Протокол № 3 от 25.01.2019 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 2 от 25.01.2019г.) КОМПАНИЯТА съхранява, използва и унищожава документите и данните, свързани с дейността по допълнително пенсионно осигуряване, по ред, определен с Наредба № 62 от 30.10.2018 г. за реда за съхраняване, използване и унищожаване от пенсионноосигурителните дружества на документите и данните, свързани с дейността по допълнително пенсионно осигуряване на Комисията за финансов надзор.

(3) КОМПАНИЯТА съхранява документите, които представляват класифицирана информация съгласно изискванията на Закона за защита на класифицираната информация.

Чл. 62. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) КОМПАНИЯТА е длъжна да води самостоятелно счетоводство на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД и да съставя отделни отчети за него.

Чл. 62а. (нов, с реш. на ОС от 10.10.2006 г.-28.11.2006 г.) (1) КОМПАНИЯТА е длъжна да осигури актюерското обслужване на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД да се извършва от отговорен актюер. Отговорният актюер се избира от Общото събрание на акционерите на КОМПАНИЯТА и отговаря на определените в КОДЕКСА изисквания.

(2) Отговорният актюер:

1. (изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) разработва актюерските разчети за предлаганите пенсионни схеми, които се утвърждават от Управителния съвет на КОМПАНИЯТА;

2. отговаря за коректното прилагане на актюерските методи в дейността на КОМПАНИЯТА;

2а. (нова, с реш. на УС по Протокол № 13 от 15.05.2019 г., доп. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) оценява достатъчността и качеството на данните, използвани при изчисляване на резерва за изплащането на пожизнените пенсии, и сравнява допусканията, които са в основата на изчисляването на тези резерви, с практическите резултати;

3. (изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., доп. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) отговаря за вярното и точното определяне на размера на резерва за изплащането на пожизнените пенсии, и на всички задължения към ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА, ПЕНСИОНЕРИТЕ или техните НАСЛЕДНИЦИ;

4. (изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) до 31 март всяка година изготвя и представя на управителния орган на КОМПАНИЯТА и на Комисията за финансов надзор актюерски доклад за предходната година.

5. (нова, с реш. на УС по Протокол № 13 от 15.05.2019 г.) допринася за ефективното прилагане на системата за управление на риска.

Чл. 63. (изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) КОМПАНИЯТА може да сключи договор с един или повече инвестиционни посредници след одобрение от нейния Управителен съвет.

Чл. 64. (1) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) КОМПАНИЯТА съхранява всички активи на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД в една банка-попечител въз основа на сключен договор за попечителски услуги между КОМПАНИЯТА и банката-попечител.

(2) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., отм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.)

Чл. 65. (1) (доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) КОМПАНИЯТА гарантира с активите си изпълнението на задълженията към ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА, ПЕНСИОНЕРИТЕ и техните НАСЛЕДНИЦИ.

(2) (доп. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018г., доп. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) КОМПАНИЯТА отговаря имуществено пред ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА и ПЕНСИОНЕРИТЕ за загуби, настъпили в резултат на недоброръчно изпълнение на своите задължения по отношение управлението и представяването на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, съответно на ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ и ФОНДА ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ.

(3) (нова с реш. на ОС от 29.03.2004г.) Членовете на управителния и контролния орган на КОМПАНИЯТА носят лична имуществена отговорност за причинените от тях вреди при управлението на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, които са пряка и непосредствена последица от техните виновни действия или бездействия.

Чл. 65а. (нов с реш. на ОС от 29.03.2004 г., изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г.) (1) КОМПАНИЯТА може да сключва договори с осигурителни посредници - физически или юридически лица.

(2) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.)

Осигурителните посредници - физически лица, и лицата, упълномощени от осигурителни посредници - юридически лица, имат право да сключват осигурителни договори, да посредничат при сключването на осигурителни и пенсионни договори и договори за разсрочено изплащане на средства, както и да приемат индивидуални заявления за допълнително пенсионно осигуряване, за възобновяване на осигуряването в универсален пенсионен фонд, за промяна на участие и за прехвърляне на средства, както и други заявления и молби от ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА, от ПЕНСИОНЕРИТЕ и от другите правоимащи лица. Те не могат да събират осигурителни вноски и да извършват плащания на ОСИГУРЕНИ ЛИЦА, на ПЕНСИОНЕРИ и на други правоимащи лица.

(3) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) При осъществяване на дейността си осигурителният посредник – физическо лице, и лицето, упълномощено от осигурителен посредник – юридическо лице, трябва да:

1. се легитимира с документа по ал. 9 и да предостави на съответното лице данни за контакт;

2. спазва принципа за свобода на избор на фонд;

3. оказва съдействие на лицето, подаващо заявление за допълнително пенсионно осигуряване или заявление за промяна на участие и за прехвърляне на средства от един в друг фонд за допълнително пенсионно осигуряване, и да следи да не се допусне увреждане на интересите му;

4. разяснява на лицата добросъвестно и с дължимата грижа правата и задълженията им по осигурителните договори, да им предоставя вярна и точна информация за КОМПАНИЯТА и УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД и да не дава обещания или да прави предположения относно бъдещата доходност от инвестиране на средствата на фонда;

5. опазва личните данни на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА, като не използва получената информация за цели, които не са свързани с упражняване на правата и изпълнение на задълженията по договора за осигурително посредничество;

6. опазва търговската тайна и търговския престиж на КОМПАНИЯТА, и да не предоставя неверни, непълни или подвеждащи сведения за други пенсионноосигурителни дружества.

(4) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., отм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.)

(5) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г.) Работодателят не може да бъде осигурителен посредник на КОМПАНИЯТА по отношение на своите работници и служители.

(6) (нова, с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) Осигурителният посредник не може да има сключен договор с друго пенсионноосигурително дружество, а лицата, упълномощени от осигурителни посредници - юридически лица, не могат да са упълномощени от друг осигурителен посредник – юридическо лице, за същата дейност.

(7) (нова, с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) КОМПАНИЯТА уведомява Комисията за финансов надзор за сключването или прекратяването на всеки договор с осигурителен посредник, както и за всяко упълномощаване или оттегляне на упълномощаване на физически лица от осигурителен посредник - юридическо лице, в 7-дневен срок.

(8) (нова с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм. с реш. на ОС от 28.11.2006 г.) Комисията за финансов надзор включва осигурителните посредници и упълномощените лица в общия регистър на осигурителните посредници.

(9) (предишна ал. 2, изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г.) КОМПАНИЯТА снабдява всеки осигурителен посредник, съответно лицата, упълномощени от осигурителни посредници - юридически лица, с документ, който ги легитимира при упражняване на дейността им. Образецът на документа се утвърждава от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление “Осигурителен надзор”.

ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА
ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА И ПЕНСИОНЕРИТЕ
(загл. изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.)

ПРАВА НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА И ПЕНСИОНЕРИТЕ В УНИВЕРСАЛНИЯ
ПЕНСИОНЕН ФОНД
(Загл. изм. с реш. на ОС от 29.03.2004 год.)

Чл. 66. (1) Правата на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД са лични.

(2) (отм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г.)

Чл. 67. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г.) (1) (изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ има право на допълнителна пожизнена пенсия за старост при навършване на възрастта му по чл. 68, ал. 1 от КОДЕКСА.

(2) (нова с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 03/13.01.2012 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 01/16.01.2012г., доп. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ има право на допълнителна пожизнена пенсия за старост и до една година преди навършване на възрастта му за придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КОДЕКСА, при условие, че натрупаните средства по индивидуалната му партида позволяват отпускане на пенсия в размер, не по-малък от размера на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КОДЕКСА.

Чл. 68. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 24 от 23.10.2009 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 20 от 23.10.2009 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) (1) При наличие на трайно намалена работоспособност над 89,99 на сто ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ има право на еднократно или разсрочено изплащане до 50 на сто от средствата, натрупани по индивидуалната партида.

(2) (доп. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) ПЕНСИОНЕР или ОСИГУРЕНО ЛИЦЕ, чиято индивидуална партида е открита по реда на чл. 12, ал. 1, т. 7 и който не се е възползвал от правото си по чл. 52в-52г, има право да получи еднократно или разсрочено натрупаните по индивидуалната му партида средства в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД от осигурителни вноски, отнасящи се за периоди след разкриването на партидата.

Чл. 69. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г. изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) При смърт на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ или ПЕНСИОНЕРА, НАСЛЕДНИЦИТЕ имат право на еднократно

или разсрочено изплащане на дела им от съответните средства при условията и по реда на чл.40-41а.

Чл. 70. ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА имат право да се разпореждат със средствата в индивидуалните си партии при условията и по реда на КОДЕКСА и този ПРАВИЛНИК.

Чл. 71. (1) (доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА, ПЕНСИОНЕРИТЕ и техните НАСЛЕДНИЦИ не отговарят за задълженията на КОМПАНИЯТА, която е учредила и управлява УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД.

(2) (изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г.) При преобразуване, прекратяване и несъстоятелност на КОМПАНИЯТА и УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, правата на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА, ПЕНСИОНЕРИТЕ и техните наследници се уреждат съобразно КОДЕКСА и приложимите закони и подзаконови нормативни актове.

Чл. 72. (изм. с реш. на ОС от 12.12.2003г.) ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД имат право да променят участието си и да прехвърлят натрупаните средства по индивидуалната си партия в друг универсален пенсионен фонд, учреден и управляван от друго пенсионноосигурително дружество при условията и по реда, предвидени в КОДЕКСА и в наредба на Комисията за финансов надзор за реда и начина за промяна на участие и за прехвърляне на натрупаните средства на осигурено лице от един фонд за допълнително пенсионно осигуряване в друг съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество и посочени в този ПРАВИЛНИК.

Чл. 73. (отм. с реш. на ОС от 12.12.2003г., нов с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г.) ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА имат право да изберат да променят осигуряването си от УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД във фонд "Пенсии", съответно във фонд "Пенсии за лицата по чл. 69" на държавното обществено осигуряване при условията и по реда на КОДЕКСА и този ПРАВИЛНИК.

Чл. 73а. (нов с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г) ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ, което е придобило право на пенсия от УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД, има право еднократно да промени участието си и да прехвърли натрупаните средства по индивидуалната партия или сумата по чл. 131, ал. 2 от КОДЕКСА, което от двете е по-голямо, в друг съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество.

Чл. 74. (1) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА имат право на безплатна информация за натрупаните средства по индивидуалната партия, за дохода от тяхното управление, за произтичащите от набраните средства пенсионни права.

(2) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) При смърт на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ правото по ал.1 се прилага съответно за НАСЛЕДНИЦИТЕ.

(3) (нова с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) Извън случаите по ал.1 ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА при поискване имат право на безплатна информация за постигнатата реална доходност по техните индивидуални партии и аналитични сметки.

(4) (нова, с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) КОМПАНИЯТА при поискване предоставя на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ, на ПЕНСИОНЕРА, съответно на наследник на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ или на ПЕНСИОНЕРА, копие от електронен документ в електронното му досие на хартиен или на електронен носител, както и снабдява ПЕНСИОНЕРА, съответно неговите наследници, със заверено копие от неговия пенсионен договор в 7-дневен срок от постъпване на искането.

Чл. 75. (1) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г.) ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА и ПЕНСИОНЕРИТЕ са задължени в 15-дневен срок да уведомят писмено КОМПАНИЯТА за изменения в адреса за кореспонденция.

(2) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., отм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г.)

Чл. 76. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г.) ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА и ПЕНСИОНЕРИТЕ в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД и техните наследници имат право да сигнализират Попечителския съвет и Комисията за финансов надзор за нарушения в дейността на КОМПАНИЯТА.

ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТА ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ОСИГУРИТЕЛИТЕ И РАБОТОДАТЕЛИТЕ НА МОРСКИТЕ ЛИЦА

**(изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г. доп. с реш. на УС по Протокол №15 от 27.09.2010 г.,
одобрен с реш. на НС по Протокол № 9 от 28.09.2010 г.)**

Чл. 77. (1) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол №15 от 27.09.2010 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 9 от 28.09.2010 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 03 от 13.01.2012 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 01 от 16.01.2012г.) ОСИГУРИТЕЛИТЕ са длъжни да превеждат месечни осигурителни вноски в съотношението предвидено в КОДЕКСА, за всички наети при тях лица, родени след 31 декември 1959 година, които са осигурени във фонд „Пенсии” на държавното обществено осигуряване.

(2) (нов с реш. на УС по Протокол № 15 от 27.09.2010 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 9 от 28.09.2010 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 03 от 13.01.2012 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 01 от 16.01.2012г.) Работодателите на морските лица са длъжни да превеждат месечни осигурителни вноски за родените след 31 декември 1959 година морски лица, ако са осигурени във фонд „Пенсии” на държавното обществено осигуряване, удържани от брутното им трудово възнаграждение, освен в случаите, описани в ал. 3.

(3) (нов с реш. на УС по Протокол № 15 от 27.09.2010 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 9 от 28.09.2010 г.) При условие, че брутните трудови възнаграждения на морските лица са начислени, но не са изплатени, или не са начислени, осигурителните вноски се внасят от работодателя до края на месеца, следващ месеца, през който е положен трудът.

(4) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., предишна ал. 2 доп. с реш. на УС по Протокол № 15 от 27.09.2010 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 9 от 28.09.2010 г.) ОСИГУРИТЕЛИТЕ и работодателите на морските лица са длъжни да превеждат вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД едновременно с осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване по сметка на Националната агенция за приходите.

ГЛАВА ШЕСТНАДЕСЕТА ПОПЕЧИТЕЛСКИ СЪВЕТ

Чл. 78. (1) (изм. с реш. на ОС от 22.08.2005 г., доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) Интересите на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА и на ПЕНСИОНЕРИТЕ в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД и във ФОНДОВЕТЕ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПЛАЩАНИЯ се представляват и защитават от Попечителския съвет.

(2) (изм. с реш. на ОС от 26.09.2005 г.) Попечителският съвет се учредява по инициатива на КОМПАНИЯТА като първото заседание на Попечителския съвет се свиква от КОМПАНИЯТА в 7-дневен срок след изтичане на мандата на предишния съвет.

(3) В състава на Попечителския съвет влизат по равен брой представители на национално представените организации на работниците и служителите и на работодателите и един представител на КОМПАНИЯТА.

(4) (изм. с реш. на ОС от 22.08.2005 г.) Представителите на организациите на работниците и служителите и на работодателите се определят от ръководните им органи на национално равнище.

(5) (изм. с реш. на ОС от 22.08.2005 г.) Представителят на КОМПАНИЯТА в Попечителския съвет се определя с решение на Управителния съвет на КОМПАНИЯТА.

(6) (нова с реш. на ОС от 22.08.2005 г.) Членовете на Попечителския съвет трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да са дееспособни физически лица;
2. да не са осъждани за умишлени престъпления от общ характер;
3. да не са лишени от право да заемат материалноотговорна длъжност;
4. да не са членове на управителни или контролни органи или служители на друго пенсионноосигурително дружество;
5. **(изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.)** да не са членове на попечителски или консултативен съвет на фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество.

(7) (нова с реш. на ОС от 22.08.2005 г.) Мандатът на членовете на Попечителския съвет е 5 /пет/ години. Мандатът на членовете на Попечителския съвет се прекратява предсрочно:

1. ако престанат да отговарят на някое от изискванията по ал. 6,
2. при трайна фактическа невъзможност да изпълняват задълженията си за повече от 6 месеца,
3. в случаите на разгласяване на факти или сведения, които са узнали при или по повод упражняване на функциите на съвета и които не са обществено известни,
4. с решение на ръководните органи на национално представените организации на работниците и служителите и на работодателите или с решение на Управителния съвет на КОМПАНИЯТА- за определения от тях представител.

(8) (нова с реш. на ОС от 22.08.2005 г.) Попечителският съвет избира от своя състав председател и заместник-председател. Председателят представлява съвета, свиква и ръководи заседанията на съвета, организира и контролира работата на съвета, подписва протоколите от заседанията на съвета. Функциите на заместник председателя се определят в правилника за дейността на съвета по чл. 79 ал. 5 от ПРАВИЛНИКА.

(9) (нова с реш. на ОС от 29.03.2004г., предишна ал. 6, с реш. на ОС от 22.08.2005 г.) Предложенията и решенията на попечителския съвет имат препоръчителен характер за пенсионноосигурителното дружество.

Чл. 79. (изм. с реш. на ОС от 22.08.2005 г.) (1) (нова с реш. на ОС от 22.08.2005 г.) Попечителският съвет осъществява следните функции:

1. **(доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021 г.)** следи за спазване на задълженията на КОМПАНИЯТА към ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА и ПЕНСИОНЕРИТЕ на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, съответно на ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ и ФОНДА ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ;

2. (доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021 г.) разглежда жалби, молби и сигнали, свързани с нарушения на правата на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА и ПЕНСИОНЕРИ в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, съответно на ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ и ФОНДА ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ, отправя питания и искания във връзка с тях до КОМПАНИЯТА и/или други институции и организации, както и съдейства за уреждане на възникнали спорове;

3. (доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) обсъжда годишния финансов отчет на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, съответно на ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ и ФОНДА ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ;

4. (доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) прави писмени предложения за подобряване на организацията и дейността на КОМПАНИЯТА по обслужване на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА и ПЕНСИОНЕРИТЕ на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, съответно на ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ и ФОНДА ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ;

5. (доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) прави писмени предложения по други аспекти от дейността на КОМПАНИЯТА, които засягат правата на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА и ПЕНСИОНЕРИТЕ на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД съответно на ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ и ФОНДА ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ;

6. изготвя годишен отчет за дейността си и го предоставя на КОМПАНИЯТА и на Комисията за финансов надзор до 30 април следващата година, а за съвет, чийто мандат изтича - до датата, на която мандатът му изтича.

(2) (нова с реш. на ОС от 22.08.2005 г.) Попечителският съвет има право на достъп до документацията на КОМПАНИЯТА, свързана с изпълнение на функциите по ал. 1, както и:

1. да изпраща свои членове на заседания на Управителния съвет на КОМПАНИЯТА, когато се разглеждат въпроси, по които е отправил предложения, питания и искания;

2. да отправя мотивирани предложения в писмена форма до КОМПАНИЯТА за изменения и допълнения в правилника за организацията и дейността на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД.

3. (доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) да отправя мотивирани предложения в писмена форма до КОМПАНИЯТА за подобряване на дейността по допълнително пенсионно осигуряване в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, съответно в ПРАВИЛАТА НА ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ и ПРАВИЛАТА НА ФОНДА ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ;

За. (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) да отправя мотивирани предложения в писмена форма до КОМПАНИЯТА за изменения и допълнения в ПРАВИЛАТА НА ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ и ПРАВИЛАТА НА ФОНДА ЗА РАЗСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ;

4. да ползва безвъзмездно помещения, техническо оборудване и други материални условия на КОМПАНИЯТА, необходими за осъществяване на функциите по ал. 1;

5. да изисква при изпълнение на функциите си съдействие от КОМПАНИЯТА;

6. да информира по подходящ начин обществеността за резултатите от своята работа, включително на страницата на КОМПАНИЯТА в интернет.

(3) (нова с реш. на ОС от 22.08.2005 г.-26.09.2005 г.) Попечителският съвет е задължен:

1. да проучи получените жалби, молби и сигнали, да предприеме необходимите действия съгласно функциите си и да отговори писмено на съответните лица в срока по чл. 174, ал. 2 от КОДЕКСА;

2. да информира незабавно заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Осигурителен надзор", при основателно съмнение за извършени нарушения на осигурителното законодателство от страна на КОМПАНИЯТА, от нейни служители или осигурителни посредници.

(4) (нова с реш. на ОС от 22.08.2005 г.) Попечителският съвет осъществява дейността си в седалището на КОМПАНИЯТА и има адрес за кореспонденция – адресът на управление на КОМПАНИЯТА.

(5) (нова с реш. на ОС от 22.08.2005 г.) Попечителският съвет приема правилник за дейността си в срок 3 месеца от провеждане на първото си заседание.

Чл. 80. (изм. с реш. на ОС от 22.08.2005 г.) (1) Попечителският съвет отправя предложенията, питанията и исканията си по чл. 79, ал. 1 и ал. 2 от Правилника до Управителния съвет на КОМПАНИЯТА.

(2) Председателят или заместник – председателят на Попечителският съвет участва със съвещателен глас в заседанията на Управителния съвет на КОМПАНИЯТА, когато се разглеждат въпроси, по които Попечителския съвет е отправил предложения.

(3) (доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Управителният съвет на КОМПАНИЯТА е длъжен да обсъжда предложенията, питанията, исканията и годишния отчет на Попечителския съвет по чл. 79, ал. 1 и ал. 2 на първото си заседание след получаването им в КОМПАНИЯТА, да приема решения по тях и да информира писмено председателя на Попечителския съвет за решението си в седемдневен срок от датата на заседанието.

Чл. 80а (нов с реш. на ОС от 22.08.2005 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) За неуредените в ПРАВИЛНИКА въпроси относно състав, организация и дейност на Попечителския съвет се прилагат правилникът за дейността му и подзаконов нормативен акт на Министерски съвет.

ГЛАВА СЕДЕМНАДЕСЕТА СЧЕТОВОДСТВО И ОТЧЕТНОСТ

Чл. 81. (1) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., доп. с реш. на УС по Протокол № 13 от 15.05.2019 г.) КОМПАНИЯТА организира и осъществява счетоводството на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД и съставя годишните финансови отчети и доклади за дейността на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството, приложимите Международни счетоводни стандарти и разпоредбите на КОДЕКСА и на актовете по прилагането му.

(2) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) КОМПАНИЯТА води самостоятелно счетоводство на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД и съставя отделни отчети за него.

(2а) (нова, с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) КОМПАНИЯТА изготвя отчетите си за надзорни цели и отчетите за надзорни цели на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, съобразно изискванията към съдържанието, периодичността на изготвяне и сроковете на представянето им определени в КОДЕКСА и актовете по прилагането му.

(3) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) Годишните финансови отчети на КОМПАНИЯТА и на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД се проверяват и заверяват съвместно от две одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно

Закона за независимия финансов одит, определени от Общото събрание на акционерите на КОМПАНИЯТА.

(4) (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 3 от 25.01.2019 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 2 от 25.01.2019 г.) Одитираните годишни финансови отчети и докладите за дейността на КОМПАНИЯТА и за управлението на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД се приемат от Общото събрание на акционерите на КОМПАНИЯТА.

(5) (изм. с реш. на ОС от 12.12.2003г., р. на ОС от 29.03.2004 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) КОМПАНИЯТА представя в Комисията за финансов надзор в срок до три месеца след края на финансовата година одитираните годишни финансови отчети на КОМПАНИЯТА и на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, придружени с одиторските доклади, отчетите за надзорни цели и годишните доклади за дейността на КОМПАНИЯТА и за управлението на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД.

Чл. 82. (изм. с реш. на ОС от 29.03.2004 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) КОМПАНИЯТА публикува едновременно на своята страница в интернет в срок до 30 юни на годината, следваща отчетната година:

1. приетите от Общото събрание на акционерите одитирани годишни финансови отчети на КОМПАНИЯТА и на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, придружени с одиторските доклади;

2. годишните доклади за дейността на КОМПАНИЯТА и за управлението на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД;

3. информация за предложението на Управителния съвет на КОМПАНИЯТА за разпределение на печалбата или за покриване на загуба от предходната година и решението на Общото събрание на акционерите на КОМПАНИЯТА за начина на разпределяне на печалбата или за покриване на загуба.

ГЛАВА ОСЕМНАДЕСЕТА

РЕЗЕРВИ

Чл. 83. (изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) (1) КОМПАНИЯТА задължително създава общи резерви по реда на Търговския закон и специални резерви съгласно изискванията на КОДЕКСА.

(2) (изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) КОМПАНИЯТА не може да раздава дивидент на своите акционери преди формирането на общите резерви по реда на Търговския закон и резерва по чл.52ж, и покриването на недостиг във ФОНДОВЕТЕ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПЛАЩАНИЯ, когато такъв е налице.

ГЛАВА ДЕВЕТНАДЕСЕТА

УСЛОВИЯ, РЕД И СРОКОВЕ ЗА ПРОМЯНА НА УЧАСТИЕТО И ЗА ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА НАТРУПАНИТЕ СРЕДСТВА ПО ИНДИВИДУАЛНИТЕ ПАРТИДИ

(нова с реш. на ОС от 12.12.2003г.)

УСЛОВИЯ ЗА ПРОМЯНА НА УЧАСТИЕТО И ЗА ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА НАТРУПАНИТЕ СРЕДСТВА

Чл. 84 (1) (изм. с реш. на ОС от 30.04.2004г.-10.05.2004 г.) ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА могат да променят участието си и да прехвърлят натрупаните средства по индивидуалната си партида в универсален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, съгласно КОДЕКСА и Наредба за реда и начина за промяна на участие и за прехвърляне на натрупаните средства на осигуреното лице от един фонд за допълнително пенсионно осигуряване в друг съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество на Комисията за финансов надзор, в следните случаи:

1. (изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) ако е изтекла една година от датата на сключване на първия осигурителен договор или от датата на служебното разпределение;

2. (изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) ако е изтекла една година от датата по чл.18, ал.6, т.2 или т.3;

3. (изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) поради несъгласие с извършени промени в този ПРАВИЛНИК или в ИНВЕСТИЦИОННАТА ПОЛИТИКА на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, освен когато:

а) се променя седалището или адресът на управление на КОМПАНИЯТА;

б) промените произтичат от изменение на нормативната уредба.

4. при преобразуване или прекратяване на КОМПАНИЯТА или на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД.

(2) (изм. с реш на ОС от 06.01.2004 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018г.) В случаите по ал. 1, т. 3 ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА могат да променят участието си и да прехвърлят средствата си в универсален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество ако подадат заявление за това в тримесечен срок от уведомяването за извършени промени в ПРАВИЛНИКА или в ИНВЕСТИЦИОННАТА ПОЛИТИКА на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД.

(3) (нова с реш на ОС от 06.01.01.2004 г.) В случаите по ал. 1, т. 4 ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА могат да променят участието си и да прехвърлят средствата си в универсален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество без ограничения ако подадат заявление за това в едномесечен срок от уведомяването за прехвърлянето на индивидуалните им партии поради преобразуване или прекратяване на КОМПАНИЯТА или на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД.

(4) (нова с реш на ОС от 06.01.2004 г.) За ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА, които не са упражнили правото си по ал. 1, т. 4 в определения едномесечен срок, се счита, че са потвърдили участието си в универсалния пенсионен фонд, в който са прехвърлени индивидуалните им партии в резултат на преобразуването или на прекратяването на КОМПАНИЯТА или на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД.

(5) (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) ОСИГУРЕНО ЛИЦЕ, което е придобило право на пенсия от УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, има право еднократно да промени участието си и да прехвърли натрупаните средства по индивидуалната партида или сумата по чл. 131, ал. 2 от КОДЕКСА, което от двете е по-голямо, в друг съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество.

РЕД И СРОКОВЕ ЗА ПРОМЯНА НА УЧАСТИЕТО И ЗА ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА СРЕДСТВАТА

Чл. 85. Промяната на участие и прехвърляне натрупаните средства в универсален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, се извършва чрез

подаване на заявление по образец до дружеството, управляващо фонда, в който лицето желае да премине.

Чл. 86 (изм. с реш. на ОС от 25.02.2005 г., изм. с реш. на ОС от 22.08.2005 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 18/31.10.2011г., одобрено с реш. на НС по Протокол № 07/02.11.2011г., в сила от 01.01.2012 г.) (1) (изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) Заявлението за промяна на участие се подава от ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ на хартиен носител чрез осигурителен посредник или упълномощен от КОМПАНИЯТА служител, или като електронен документ по реда на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги (електронно заявление).

(2) (нова, с реш. на УС по Протокол № 03/13.01.2012г., одобрено с реш. на НС по Протокол № 01/ 16.01.2012г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Преди приемане на заявлението за промяна на участие служителят се легитимира пред ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ със служебна карта, а осигурителният посредник се легитимира пред ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ с документа по чл. 65а, ал. 9.

(3) (предишна ал. 2, изм. с реш. на УС по Протокол № 03/13.01.2012г., одобрено с реш. на НС по Протокол № 01/ 16.01.2012 г.) В случаите, когато заявлението за промяна на участие се подава на хартиен носител, подписът на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ върху първия му екземпляр се удостоверява с нотариална заверка. Електронното заявление се подписва от ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ с квалифициран електронен подпис.

(4) (предишна ал. 3, изм. с реш. на УС по Протокол № 03/13.01.2012г., одобрено с реш. на НС по Протокол № 01/ 16.01.2012г.) Едновременно с подаване на заявлението за промяна на участие ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ подписва и осигурителен договор с пенсионноосигурителното дружество, управляващо фонда, в който желае да премине. Договорът влиза в сила от момента на прекратяване на осигурителното правоотношение с пенсионноосигурителното дружество, в което лицето е осигурено. Осигурителното правоотношение с пенсионноосигурителното дружество, в което е осигурено лицето, желаещо да промени участието си, се прекратява в деня на прехвърляне на средствата съгласно чл. 91, ал. 1.

(5) (предишна ал. 4, изм. с реш. на УС по Протокол № 03/13.01.2012г., одобрено с реш. на НС по Протокол № 01/ 16.01.2012 г.) Пенсионноосигурителното дружество не приема заявление на хартиен носител, което е без нотариална заверка на подписа, електронно заявление, което не е подписано с квалифициран електронен подпис, както и заявление с непълнени или неправилно попълнени данни.

(6) (предишна ал. 5, изм. с реш. на УС по Протокол № 03/13.01.2012г., одобрено с реш. на НС по Протокол № 01/ 16.01.2012 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 11.08.2021г.) Лицето, приело заявлението, му поставя входящ номер и дата и попълва в него и в осигурителния договор определените за дружеството данни, след което връща незабавно на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ последния екземпляр на заявлението и втория екземпляр на договора. Когато заявлението и осигурителният договор са подадени като електронен документ, електронни копия от тях, подписани с квалифициран електронен подпис на дружеството, се изпращат на електронната поща на лицето, посочена в електронния му подпис, или в заявлението, в деня на получаването им в дружеството, съответно на първия работен ден след тази дата при подаване в извънработно време или в неработен ден.

(7) (предишна ал. 6, изм. с реш. на УС по Протокол № 03/13.01.2012г., одобрено с реш. на НС по Протокол № 01/ 16.01.2012г.) В случай на промяна в имената или единния граждански номер, с които ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ е регистрирано в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, към заявлението се прилагат заверени от него, съответно – сканирани,

копия от официалните документи, удостоверяващи това обстоятелство. В заявлението се описват приложените документи и промяната, която те удостоверяват.

(8) (предишна ал.7, изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 03/13.01.2012г., одобрено с реш. на НС по Протокол № 01/ 16.01.2012г.) Пенсионноосигурителното дружество оказва съдействие на лицето при извършване на всички действия, свързани с подаване на заявлението, за да се избегне увреждане на интересите му поради неосведоменост или други причини.

(9) (предишна ал.8, изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 03/13.01.2012г., одобрено с реш. на НС по Протокол № 01/ 16.01.2012г.) Пенсионноосигурителното дружество предоставя на лицето актуална писмена информация относно промяната на участие и основните характеристики на управлявания от него фонд. Информацията се изготвя по образец съгласно приложение № 1а. на Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на Комисията за финансов надзор.

Чл. 87 (изм. с реш. на УС по Протокол № 18/ 31.10.2011, одобрено с реш. на НС по Протокол № 7/ 02.11.2011, в сила от 01.01.2012 г.) (1) Процедурите по промяна на участието във фонд за всички ОСИГУРЕНИ ЛИЦА с регистрирани заявления през едно тримесечие започват в първия работен ден на месеца, следващ това тримесечие.

(2) В срок три работни дни от датата по ал. 1 пенсионноосигурителните дружества, в които ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД са подали заявления за промяна на участие, уведомяват писмено КОМПАНИЯТА за подадените заявления. Към уведомлението се прилагат двата екземпляра на всяко заявление и документите към него.

(3) (нова с реш. на УС по Протокол № 03/13.01.2012г., одобрено с реш. на НС по Протокол № 01/16.01.2012г.) КОМПАНИЯТА приема подаденото заявление за промяна на участие, ако е с нотариална заверка на подписа, съответно подписано с квалифициран електронен подпис на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ, попълнено е правилно и съдържа всички необходими данни.

(4) (нова с реш. на УС по Протокол № 03/13.01.2012г., одобрено с реш. на НС по Протокол № 01/ 16.01.2012г., доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) Когато заявлението за промяна на участие не бъде прието съгласно ал. 3, дружеството, в което то е подадено, го анулира, отбелязва това обстоятелство върху двата му екземпляра и в седемдневен срок уведомява ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ за анулирането с писмо с обратна разписка или чрез осигурителен посредник - писмено срещу подпис или с електронно съобщение, подписано с квалифициран електронен подпис, ако лицето е избрало този начин в заявлението.

(5) (предишна ал. 3, изм. с реш. на УС по Протокол № 03/13.01.2012г., одобрено с реш. на НС по Протокол № 01/ 16.01.2012г.) След получаване на уведомлението КОМПАНИЯТА:

1. вписва в електронния регистър на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД всички приети заявления за промяна на участие;

2. попълва определените за нея данни, включително съгласията или мотивираните откази за разглеждане на заявление или за промяна на участие, в двата екземпляра на всяко заявление за промяна на участие;

3. (доп. с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г., доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021 г.) връща с приемо-предавателен протокол попълнения със съответните данни първи екземпляр на всяко заявление за промяна на участие на дружеството, от което го е получило, в срок 7 работни дни от получаването му, като в протокола за съответните лица се отбелязват основанията за отказ или че за тях чрез Националния осигурителен институт са получени заявления по чл. 69б, ал. 7 от КОДЕКСА.

(6) (предишна ал. 4, изм. с реш. на УС по Протокол № 03/13.01.2012г., одобрено с реш. на НС по Протокол № 01/ 16.01.2012г.) Когато заявлението за промяна на участие е подадено като електронен документ, обменът на данни и кореспонденцията по реда и в сроковете, установени в този член, се осъществяват по електронен път с квалифициран електронен подпис.

(7) (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) Когато заявлението за промяна на участие е подадено като електронен документ дружеството може да посочи определените за него данни, включително съгласията или мотивираните откази за разглеждане на заявление или за промяна на участие, в отделен електронен документ, съдържащ и входящия номер и дата на заявлението, и имената, и ЕГН на лицето, подписан с квалифициран електронен подпис.

Чл. 88 (1) (изм. с реш на ОС от 25.02.2005 г.) КОМПАНИЯТА отказва промяна на участие на лице, осигурено в управлявания от нея УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД, когато към момента на разглеждане на заявлението:

1. (изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) не са изпълнени изискванията на чл. 171, ал. 1, 3 или 4 или чл. 340, ал. 4, т. 1 от КОДЕКСА;

2. (изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) в срока и по реда на чл. 87 ал. 2 е получила от различни пенсионноосигурителни дружества заявления за промяна на участие на едно и също ОСИГУРЕНО ЛИЦЕ.

(2) (отм. с реш на ОС от 25.02.2005 г.)

(3) (отм. с реш на ОС от 06.01.2004г.)

(4) (нова с реш. на ОС от 25.02.2005 г. – 18.03.2005 г., изм. с реш. на ОС от 22.08.2005 г.) КОМПАНИЯТА може да откаже разглеждане на заявление за промяна на участие, когато:

1. (изм. с реш. на УС по Протокол № 18/ 31.10.2011, одобрено с реш. на НС по Протокол № 7/ 02.11.2011г., в сила от 01.01.2012г., изм. с реш. на УС по Протокол № 03/ 13.01.2012г., одобрено с реш. на НС по Протокол № 01/ 16.01.2012г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) имената на лицето не съвпадат с актуални данни в документите, с които разполага КОМПАНИЯТА и към заявлението не са приложени документите по чл. 86, ал. 7;

2. (изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) във фонда, от който лицето желае да промени участието си, няма осигурено лице с посочения в заявлението единен граждански номер и към заявлението не са приложени документите по чл. 86, ал. 7.

3. (отм. с реш. на ОС от 22.08.2005 г.)

4. (отм. с реш. на ОС от 22.08.2005 г.)

(5) (нова с реш. на УС по Протокол № 18/ 31.10.2011, одобрено с реш на НС по Протокол № 7/ 02.11.2011, в сила от 01.01.2012 г., доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) Когато лицето е служебно разпределено, при констатиране на несъответствия по ал. 4, т. 1 и т.2, КОМПАНИЯТА изисква преди да се произнесе необходимата информация от Националната агенция за приходите и актуализира данните за лицето.

Чл. 88а. (нов с реш. на ОС от 25.02.2005 г. – 18.03.2005 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 18/ 31.10.2011, одобрено с реш. на НС по Протокол № 7/ 02.11.2011, в сила от 01.01.2012г.) (1) (изм. с реш. на УС по Протокол № 03/13.01.2012г. одобрено с реш. на НС по Протокол № 01/16.01.2012г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08. 2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) В случай на отказ всяко лице получава при поискване заверено копие на заявлението за промяна на участие, съответно електронно копие от него или от електронния документ по чл. 87, ал. 7 от дружеството, в което го е подало,

и може да подаде възражение за преразглеждане на отказа в срок 7 дни след изтичане на срока по чл. 87, ал. 5, т. 3.

(2) ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ подава възражението по ал. 1 до пенсионноосигурителното дружество, в чийто пенсионен фонд е осигурено, чрез пенсионноосигурителното дружество, управляващо фонда, в който то желае да премине, като към него прилага всички писмени доказателства в негова подкрепа, а в случаите на несъответствия по чл. 88, ал. 4, т. 1 и заверени от лицето, съответно - сканирани копия от официалните документи, удостоверяващи съответните данни.

(3) Пенсионноосигурителното дружество, получило възражения, ги предава на първия работен ден след изтичане на срока по ал. 1 с приемо-предавателен протокол на съответното пенсионноосигурително дружество, като прилага към всяко възражение и първия екземпляр на заявлението за промяна на участие.

(4) (изм. с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г.) Пенсионноосигурителното дружество, което се е произнесло с отказ, разглежда възражението в срок 3 работни дни и се произнася с писмено мотивирано решение, като взема предвид всички представени доказателства и нововъзникнали обстоятелства. С решението си пенсионноосигурителното дружество отменя отказа, като се произнася със съгласие за промяна на участието на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ, или потвърждава отказа на същото основание.

(5) Решението по ал. 4 се изготвя в три еднообразни екземпляра, като два от тях се комплектуват с първия и втория екземпляр на заявлението за промяна на участие. В горния десен ъгъл на заявлението се отбелязва номерът и датата на решението.

(6) В срока по ал. 4 пенсионноосигурителното дружество, постановило решението, го изпраща на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ с писмо с обратна разписка и връща с приемо-предавателен протокол първия екземпляр на заявлението на дружеството, в което лицето го е подало.

(7) При произнасяне по заявленията и възраженията на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА пенсионноосигурителното дружество излага в мотивите конкретните обстоятелства, на които основава отказа си.

(8) (доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Когато заявлението за промяна на участие е подадено като електронен документ, ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ може да подаде възражение по електронен път с квалифициран електронен подпис по реда и в сроковете, определени в ал. 1 и ал. 2. В този случай кореспонденцията по ал. 3 и ал. 6 се осъществява по същия начин, като се прилага и документът по чл. 87, ал. 7, ако отказът е посочен в него.

(9) (изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Промяната на участие на лицата, за които пенсионноосигурителното дружество е отменило отказа си, продължава по реда и в сроковете по чл. 89 и сл.

Чл. 89 (изм. с реш. на УС по Протокол № 18/ 31.10.2011, одобрено с реш. на НС по Протокол № 7/ 02.11.2011, в сила от 01.01.2012 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ, подало заявление за промяна на участие, може да го оттегли от дружеството, в което го е подало, с искане по образец. Искането се подава на хартиен носител с нотариална заверка на подписа, съответно като електронен документ, подписан с квалифициран електронен подпис на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ, чрез служител или осигурителен посредник на КОМПАНИЯТА, по пощата с писмо с обратна разписка или чрез дружеството, управляващо фонда, в който лицето е осигурено. Искането трябва да бъде получено в дружеството в срок до 5-о число на месеца, в който се прехвърлят средствата.

Чл. 90 (изм. с реш. на УС по Протокол № 18/ 31.10.2011, одобрено с реш. на НС по Протокол № 7/ 02.11.2011, в сила от 01.01.2012 г.) (1) (отм. с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г.)

(2) (отм. с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г.)

(3) (отм. с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г.)

(4) Процедурата по промяна на участие се прекратява, когато:

1. е налице отказ за промяна на участие или за разглеждане на заявлението;

2. ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ е оттеглило подаденото заявление;

3. (изм. с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г.) пенсионноосигурителното дружество е получило от Националната агенция за приходите уведомление за подадено от ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ заявление за промяна на осигуряването по чл. 4б, ал. 1 от КОДЕКСА;

4. (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) пенсионноосигурителното дружество е получило чрез Националния осигурителен институт заявление по реда на чл. 69б, ал. 7 от КОДЕКСА;

5. (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ, подало заявлението за промяна на участие, е починало.

(5) (изм. с реш. на УС по Протокол № 03/ 13.01.2012, одобрено с реш. на НС по Протокол № 01/ 16.01.2012г., доп. с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г.) При прекратяване на процедурата по ал. 4, т. 1 и 2 лицето може да подаде ново заявление за промяна на участие.

(6) (отм. с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г.)

Чл. 91 (1) (изм. с реш. на УС по Протокол № 18/ 31.10.2011, одобрено с реш. на НС по Протокол № 7/ 02.11.2011, в сила от 01.01.2012 г.) Средствата от индивидуалните партии на всички лица с регистрирани заявления за промяна на участие през едно тримесечие, по отношение на които процедурата за промяна на участие не е прекратена съгласно чл. 90, ал. 4, се прехвърлят едновременно по банкови сметки на съответните фондове на датите 15 май - за ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА с подадени заявления през първо тримесечие, 15 август - за ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА с подадени заявления през второ тримесечие, 15 ноември - за ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА с подадени заявления през трето тримесечие, 15 февруари - за ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА с подадени заявления през четвърто тримесечие на предходната година или на първите работни дни, следващи тези дати.

(2) (нова с реш на ОС на 06.01.2004г., изм. с реш. на ОС от 25.02.2005 г.) Размерът на средствата за прехвърляне на всяко ОСИГУРЕНО ЛИЦЕ се определя на база стойността на един дял, валидна за работния ден, предхождащ деня на прехвърлянето, след:

1. обявяване на минималната доходност за съответното тримесечие по реда на чл.193, ал. 4 от КОДЕКСА;

2. покриване на недостига до минималната доходност или попълване на резерва по реда на чл. 193, ал. 5 и 7 от КОДЕКСА;

3. (отм. с реш. на ОС от 25.02.2005 г.)

4. (отм. с реш. на ОС от 25.02.2005 г.)

5. отразяване на всички вноски в индивидуалната партия, постъпили по сметката на фонда до датата на прехвърляне;

6. (отм. с реш. на УС по Протокол № 18/ 31.10.2011, одобрено с реш. на НС по Протокол № 7/ 02.11.2011, в сила от 01.01.2012 г.)

(3) (предишна ал. 2, отм. с реш. на ОС от 25.02.2005 г.)

(3а) (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) При промяна на участие по чл. 73а размерът на средствата за прехвърляне се определя съгласно ал. 2 по-горе и чл.193а, ал.5 от КОДЕКСА. В случаите по чл.193а, ал.5 от КОДЕКСА средствата за допълване на индивидуалната партия постъпват в нея в деня на прехвърлянето на средствата по ал. 1.

(4) (предишна ал. 3, изм. с реш. на ОС от 25.02.2005 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 18/ 31.10.2011, одобрено с реш. на НС по Протокол № 7/ 02.11.2011, в сила от 01.01.2012 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 03/ 13.01.2012, одобрено с реш. на НС по Протокол № 01/ 16.01.2012г.) КОМПАНИЯТА, в срок седем работни дни от деня на прехвърлянето, изпраща на всяко лице, чиито средства е прехвърлила, извлечение от индивидуалната му партия. В зависимост от избора на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ в заявлението за промяна на участие, извлечението се изпраща с писмо с обратна разписка или по електронната поща, подписано с квалифициран електронен подпис.

(5) (нова с реш. на УС по Протокол № 18/ 31.10.2011, одобрено с реш. на НС по Протокол № 7/ 02.11.2011, в сила от 01.01.2012 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г., доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) Едновременно с прехвърлянето на средствата КОМПАНИЯТА изпраща по електронен път с квалифициран електронен подпис на дружествата, в чиито фондове са преминали лицата, информация за техните индивидуални партии и информацията по чл. 193а, ал. 4, т. 1 от КОДЕКСА.

(6) (нова с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г., изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) КОМПАНИЯТА съхранява всяко заявление за промяна на участие и свързаните с него документи за срок не по-кратък от 50 години, считано от прекратяването на съответното осигурително правоотношение, а в случаите, когато заявлението е било анулирано или процедурата прекратена - за срок не по-малък от две години от датата по чл. 91, ал. 1.

Чл. 91а (нов с реш. на ОС от 25.02.2005 г. – 18.03.2005 г.) (1) Определеният в тази глава ред и начин за прехвърляне на натрупаните средства от един фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване в друг съответен фонд не се прилагат при принудително прекратяване или несъстоятелност на пенсионноосигурителното дружество.

(2) (изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) В случаите по ал. 1 в плановете на ликвидатора или на синдика и в плановете за преобразуване на съответния фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване се определят условията и редът за прехвърляне на средствата по индивидуалните партии на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА в съответни фондове, управлявани от други пенсионноосигурителни дружества.

**ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА СРЕДСТВА ПО ИНДИВИДУАЛНАТА ПАРТИДА
В ПЕНСИОННИ СХЕМИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,
НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА И НА ЕВРОПЕЙСКАТА
ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА**

(загл. ново с реш. на УС по Протокол № 10/27.03.2013г. одобрено с реш. на НС по Протокол № 3./28.03.2013г.)

Чл. 91б (нов с реш. на УС по Протокол № 10/27.03.2013г. одобрено с реш. на НС по Протокол № 3/28.03.2013г.) (1) ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА имат право да прехвърлят натрупаните средства по своята индивидуалната партия в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН

ФОНД в пенсионните схеми на Европейския съюз, на Европейската централна банка и на Европейската инвестиционна банка.

(2) Прехвърлянето на средствата по ал. 1 се извършва при условията и по реда на Кодекса за социално осигуряване и Наредба на Министерски съвет за прехвърляне на пенсионни права от и към пенсионните схеми на Европейския Съюз, на Европейската централна банка и Европейската инвестиционна банка.

ГЛАВА ДЕВЕТНАДЕСЕТА „А“
УСЛОВИЯ, РЕД И СРОКОВЕ ЗА ИЗБОР ЗА ПРОМЯНА НА ОСИГУРЯВАНЕ ОТ
ДОПЪЛНИТЕЛНО ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ В
УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ВЪВ ФОНД "ПЕНСИИ" И ВЪВ ФОНД
"ПЕНСИИ ЗА ЛИЦАТА ПО ЧЛ. 69"

(нова с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г.)

Чл. 91в (нов с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г.) (1) (изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.) ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД имат право да изберат да променят осигуряването си във фонд „Пенсии“ на Държавно обществено осигуряване, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, с увеличена осигурителна вноска в размера на осигурителната вноска за универсален пенсионен фонд ако не им е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст и навършват изискуемата за тях възраст по чл. 68, ал. 1 от КОДЕКСА:

1. от 1 януари 2022 г. до 31 декември 2025 г. – не по-късно от една година преди възрастта им по чл. 68, ал. 1 от КОДЕКСА;

2. от 1 януари 2026 г. до 31 декември 2030 г. – не по-късно от две години преди възрастта им по чл. 68, ал. 1 от КОДЕКСА;

3. от 1 януари 2031 г. до 31 декември 2035 г. – не по-късно от три години преди възрастта им по чл. 68, ал. 1 от КОДЕКСА;

4. от 1 януари 2036 г. до 31 декември 2037 г. – не по-късно от 4 години преди възрастта им по чл. 68, ал. 1 от КОДЕКСА;

5. след 1 януари 2038 г. – не по-късно от 5 години преди възрастта им по чл. 68, ал. 1 от КОДЕКСА.

(2) Правото на избор по предходната алинея може да бъде упражнено след изтичане на една година от избора по чл. 91г, ал. 1.

(3) Осигуряването на лицата по ал. 1 започва от първия ден на месеца, следващ месеца на избора.

(4) **(нова, с реш. на УС по Протокол № 8 от 18.03.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №4 от 18.03.2016г.)** Натрупаните средства в индивидуалната партида на ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА направили избор по ал. 1 се превеждат от УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД по сметка на Националната агенция за приходите в 6-месечен срок от възникване на осигуряването по ал. 3.

(5) **(предишна ал. 4, изм. с реш. на УС по Протокол № 8 от 18.03.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №4 от 18.03.2016г.)** Изборът на осигуряване, редът и начинът за събиране и разпределение на увеличената осигурителна вноска за лицата по ал. 1 се уреждат с Наредбата за реда за избор на осигуряване, внасяне и разпределяне на задължителните осигурителни вноски, вноските за фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите" и за обмен на информация на Министерски съвет.

ГЛАВА ДЕВЕТНАДЕСЕТА „Б“
УСЛОВИЯ, РЕД И СРОКОВЕ ЗА ВЪЗОБНОВЯВАНЕ НА ОСИГУРЯВАНЕТО В
УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД

(нова с реш. на УС по Протокол № 20/24.08.2016 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 11/25.08.2016г.)

УСЛОВИЯ ЗА ВЪЗОБНОВЯВАНЕ НА ОСИГУРЯВАНЕТО

(Загл. ново с реш. на УС по Протокол № 20/24.08.2016 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 11/25.08.2016г.)

Чл. 91г. (нов с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г.)

(1) Лицата, които са избрали да променят осигуряването си от УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД във фонд "Пенсии", съответно във фонд "Пенсии за лицата по чл. 69" на държавното обществено осигуряване, могат да изберат да възобновят осигуряването си в универсален пенсионен фонд, ако не им е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст и навършват изискуемата за тях възраст по чл. 68, ал. 1 от КОДЕКСА:

1. от 1 януари 2022 г. до 31 декември 2025 г. – не по-късно от една година преди възрастта им по чл. 68, ал. 1 от КОДЕКСА;

2. от 1 януари 2026 г. до 31 декември 2030 г. – не по-късно от две години преди възрастта им по чл. 68, ал. 1 от КОДЕКСА;

3. от 1 януари 2031 г. до 31 декември 2035 г. – не по-късно от три години преди възрастта им по чл. 68, ал. 1 от КОДЕКСА;

4. от 1 януари 2036 г. до 31 декември 2037 г. – не по-късно от 4 години преди възрастта им по чл. 68, ал. 1 от КОДЕКСА;

5. след 1 януари 2038 г. – не по-късно от 5 години преди възрастта им по чл. 68, ал. 1 от КОДЕКСА.

(2) Правото на избор по предходната алинея може да бъде упражнено след изтичане на една година от избора по чл. 91в, ал. 1.

(3) Осигуряването по ал. 1 възниква от първо число на месеца, следващ месеца на избора.

(4) Процедурата по избора на осигуряването, редът и начинът за събиране на увеличената осигурителна вноска се определя с Наредби на Министерски съвет и Комисията за финансов надзор.

РЕД И СРОКОВЕ ЗА ВЪЗОБНОВЯВАНЕ НА ОСИГУРЯВАНЕТО

Чл. 91д (нов с реш. на УС по Протокол № 20/24.08.2016 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 11/25.08.2016г.) (1) Лице, което желае да възобнови осигуряването си при условията на чл. 91г, ал. 1 и ал. 2 и да участва в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, подава заявление по образец до КОМПАНИЯТА.

(2) (изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) Когато заявлението за възобновяване на осигуряването се подава на хартиен носител, подписът на лицето върху първия екземпляр се удостоверява с нотариална заверка. Когато заявлението за възобновяване на осигуряването се съставя като електронен документ с квалифициран електронен подпис, се спазват изискванията по ЗЕДЕУУ.

(3) (изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) Заявлението за възобновяване на осигуряването се подава от лицето в офис на КОМПАНИЯТА, чрез осигурителен посредник или като електронен документ по реда на ЗЕДЕУУ. КОМПАНИЯТА оказва съдействие на лицето при извършване

на всички действия, свързани с подаване на заявлението, и му предоставя актуална писмена информация по образец.

(4) (изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) Когато заявлението за възобновяване на осигуряването се подава чрез осигурителен посредник, той задължително представя на лицето документ по чл. 123г, ал. 12 от КОДЕКСА, който го легитимира при упражняване на дейността по приемане на заявления за възобновяване на осигуряването и сключване на осигурителни договори от името и за сметка на КОМПАНИЯТА.

(5) КОМПАНИЯТА не приема и връща заявление за възобновяване на осигуряването на хартиен носител, което е без нотариална заверка на подписа, електронно заявление, което не е подписано с квалифициран електронен подпис на ОСИГУРЕНОТО ЛИЦЕ, както и заявление с непълнени данни и/или с поправки, когато в резултат на тези непълноти и поправки не може да бъде идентифицирано лицето, подало заявлението, или не могат да бъдат вписани в регистъра данните изисквани съгласно Наредба №33 на КФН за индивидуалните заявления за участие във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и за възобновяване на осигуряването в универсален пенсионен фонд. Във всеки отделен случай КОМПАНИЯТА уведомява лицето за конкретната причина, поради която заявлението му за възобновяване на осигуряването не е прието.

(6) Лицето, което приема заявлението за възобновяване на осигуряването, му поставя входящ номер и дата и попълва определените за КОМПАНИЯТА данни. Когато заявлението е подадено:

1. на хартиен носител - служителят на КОМПАНИЯТА удостоверява приемането му с име, длъжност и подпис, а осигурителният посредник - с име, служебен номер и подпис, след което връща незабавно втория екземпляр от заявлението на лицето, което го е подало, а първият екземпляр остава за КОМПАНИЯТА;

2. като електронен документ - електронно копие от него, подписано с електронния подпис на КОМПАНИЯТА, се изпраща на лицето на посочената в електронния му подпис електронна поща незабавно след получаване на заявлението в КОМПАНИЯТА съответно - на първия работен ден след тази дата при подаването му в извънработно време или в неработен ден.

(7) (изм. с реш. на УС по Протокол № 23 от 19.10.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 13 от 26.10.2016г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Едновременно с подаване на заявлението за възобновяване на осигуряването лицето подписва и осигурителен договор с КОМПАНИЯТА. Договорът поражда действие от първо число на месеца, следващ месеца на подаване на заявлението по ал. 1, при условие че са изпълнени изискванията на чл. 91г, ал. 1 и ал. 2. От този момент започва да тече срокът по чл. 171, ал. 1 от КОДЕКСА.

(8) КОМПАНИЯТА предоставя на НАП информация за приетите заявления за възобновяване на осигуряването в срок до първо число, съответно - до първия работен ден от месеца, следващ месеца на подаването им, по реда на Наредбата за реда за избор на осигуряване, внасяне и разпределяне на задължителните осигурителни вноски, вноските за Фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите" и за обмен на информация.

(9) След проверка на получената по ал. 8 информация НАП изпраща на КОМПАНИЯТА информация относно заявленията, които са невалидни, в срок до 15-о число на месеца, следващ месеца на подаването им съгласно Наредбата по ал. 8. КОМПАНИЯТА уведомява лицата с невалидни заявления, като посочва и основанието за това, с писмо с обратна разписка или чрез осигурителен посредник - писмено срещу подпис в седемдневен срок след получаване на информацията от НАП.

(10) Прехвърлянето на средствата за лицата с валидни заявления се извършва от НАП в едномесечен срок от подадената по ал. 8 информация от КОМПАНИЯТА.

(11) ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА са длъжни да уведомяват КОМПАНИЯТА за всяка промяна в личните данни, записани в подаденото от тях заявление за възобновяване на осигуряването, като прилагат и копия от документите, удостоверяващи съответните обстоятелства.

(12) (изм. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018 г.) КОМПАНИЯТА съхранява всяко заявление за възобновяване на осигуряването и свързаните с него документи за срок не по-кратък от 50 години, считано от прекратяването на съответното осигурително правоотношение, а в случаите, когато правоотношението не е възникнало или е прекратено – за срок не по-малък от две години от получаване на заявлението.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТА ДАНЪЧНИ ОБЛЕКЧЕНИЯ (Нова с реш. на ОС от 29.03.2004 год.)

Чл. 92 (1) Приходите на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

(2) (изм. с реш. на УС по Протокол № 03/13.01.2012г. одобрено с реш. на НС по Протокол № 01/16.01.2012г.) Приходите от инвестиране на активите на УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД, разпределени по индивидуалните партии на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

(3) Услугите по допълнително задължително пенсионно осигуряване в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД не се облагат с данък по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

(4) (изм. с реш. на ОС от 30.04.2004 г. – 10.05.2004 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Финансовият резултат на КОМПАНИЯТА се намалява с дохода от инвестиране на средствата на резерва за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии по чл. 52ж.

(5) (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Собствените средства на КОМПАНИЯТА, с които е покрит недостиг в резерва за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии по чл. 52ж, се признават за разход за данъчни цели по Закона за корпоративното подоходно облагане.

(6) (нова с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Средствата, освободени от резерва за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии по чл. 52ж в полза на КОМПАНИЯТА и отчетени като счетоводен приход, се признават за приход за данъчни цели по Закона за корпоративното подоходно облагане.

Чл. 93 (1) (изм. с реш. на УС по Протокол № 03/13.01.2012г. одобрено с реш. на НС по Протокол № 01/16.01.2012г.) Личните осигурителни вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване в УНИВЕРСАЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД от физическите лица се приспадат от дохода им преди данъчното облагане по начин, ред и в размери, определени със Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

(2) Вноските на работодателите за допълнително задължително пенсионно осигуряване се признават за разход за дейността по Закона за корпоративното подоходно облагане.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 94 (стар чл. 84 – изм. с реш. на ОС от 12.12.2003 год., предишен чл. 92 с реш. на ОС от 29.03.2004 год.) За всички неуредени или неупоменати в ПРАВИЛНИКА въпроси се прилагат разпоредбите на действащото в страната законодателство, регулиращо дейността по допълнителното задължително пенсионно осигуряване.

Чл. 94а (нов, с реш. на УС по Протокол № 13 от 15.05.2019 г.) Съгласно решение на УС по Протокол №12 от 09.05.2019г., одобрено с реш. на НС по Протокол № 5 от 14.05.2019 г., изменения и допълнения на ПРАВИЛНИКА се приемат с решения на Управителния съвет на КОМПАНИЯТА.

Чл. 95 (стар чл. 85 – изм. с реш. на ОС от 12.12.2003 год., предишен чл. 93, изм. с реш. на ОС от 29.03.2004 год., доп. с реш. на ОС от 25.02.2005 г. – 18.03.2005 г., доп. с реш. на ОС от 22.08.2005 г., доп. с реш. на ОС от 10.10.2006 г.-28.11.2006 г.-19.12.2006г., с реш. на УС по Протокол № 20/30.07.2009 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 16/17.08.2009г., доп. с реш. на УС по Протокол № 24 от 23.10.2009 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 20 от 23.10.2009 г., доп. с реш. на УС по Протокол № 18/ 31.10.2011, одобрено с реш на НС по Протокол № 7/ 02.11.2011, доп. с реш. на УС по Протокол № 03/ 13.01.2012, одобрено с реш на НС по Протокол № 01/ 16.01.2012, доп. с реш. на УС по Протокол № 03/ 31.01.2013, одобрено с реш на НС по Протокол № 1/ 04.02.2013, доп. с реш. на УС по Протокол № 10/ 27.03.2013, одобрено с реш на НС по Протокол № 3/ 28.03.2013, доп. с реш. на УС по Протокол № 16/29.09.2014 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 9/30.09.2014г., доп. с реш. на УС по Протокол № 2/26.02.2015 г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1/11.03.2015г., , доп. с реш. на УС по Протокол № 6 / 14.05.2015 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 3/15.05.2015г.,изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 8 от 18.03.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №4 от 18.03.2016г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 13 от 09.05.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №7 от 10.05.2016г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 20 от 24.08.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №11 от 25.08.2016г.,изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 23 от 19.10.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 13 от 26.10.2016г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 3 от 25.01.2019 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 2 от 25.01.2019 г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 13 от 15.05.2019 г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 19 от 05.07.2019 г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 21 от 01.08.2019 г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 23 от 27.08.2019 г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 16 от 12.08.2021г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г.) Настоящият Правилник за организацията и дейността на Универсален пенсионен фонд „ДСК-Родина” е приет от Общото събрание на акционерите на Спестовно кооперативна пенсионно осигурителна компания “Родина” АД, проведено на 14.09.2000 г. и 06.10.2000 г. в гр. София и изм. и допълнен на ОС на акционерите, проведено на 09.05.2002г., изм. и допълнен с решение на ОС на акционерите от 12.12.2003г. и 06.01.2004, изм. и допълнен на ОС на акционерите, проведено на 29.03.2004 г., изм. и допълнен на ОС на акционерите, проведено на 30.04.2004 г. - 10.05.2004 г., одобрен от Заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление “Осигурителен надзор” с решение № 406 от 31.05.2004 год., изм. и доп. на ОС на акционерите, проведено на 25.02.2005 г. - 18.03.2005 г., одобрен от Заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление “Осигурителен надзор” с решение № 207 - УПФ/28.03.2005 г., изм. и доп. на ОС на акционерите, проведено на 22.08.2005 г.-26.09.2005 г., одобрен от Заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление “Осигурителен надзор” с решение № 632-УПФ/11.10.2005 г., изм. и доп. на ОС на акционерите, проведено на 10.10.2006 г-28.11.2006 г.-19.12.2006 г., одобрен от Заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление “Осигурителен надзор” с решение № 1217-УПФ/27.12.2006 г. изм. и доп. с реш. на УС по Протокол №

20/30.07.2009 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 16/17.08.2009г. , изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 24 от 23.10.2009 г., одобрен с реш. на НС по Протокол №20 от 23.10.2009 г., одобрен от Заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление “Осигурителен надзор” с решение №. 966 – УПФ/30.11.2009 год., доп. с реш. на УС по Протокол № 15 от 27.09.2010 г.,одобрен с реш. на НС по Протокол № 9 от 28.09.2010 г.,одобрен от Заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление “Осигурителен надзор” с решение № 683 - УПФ/29.10.2010г. , изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 18/31.10.2011г.,одобрено с реш на НС по Протокол № 7/02.11.2011г. , изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 03/ 13.01.2012г.,одобрено с реш на НС по Протокол № 01/ 16.01.2012г., одобрен от Заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление “Осигурителен надзор” с решение № 115 -УПФ / 14.02.2012г.; изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 3/31.01.2013 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 1/04.02.2013г. , одобрен от Заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление “Осигурителен надзор” с решение № 134 – УПФ/18.02.2013 год.; изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 10/27.03.2013 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 3 / 28.03. 2013г. , одобрен от Заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление “Осигурителен надзор” с решение № 302 – УПФ/24.04.2013 год., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 16/29.09.2014 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 9/30.09.2014г., одобрен от Заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление “Осигурителен надзор” с решение № 941 – УПФ/27.10.2014 год. , изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 2/26.02.2015 г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1/11.03.2015г., доп. с реш. на УС по Протокол № 6 / 14.05.2015 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 3/15.05.2015г.,одобрен от Заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление “Осигурителен надзор” с решение № 440 – УПФ / 04.06.2015г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 1 от 05.01.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №1 от 05.01.2016г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 8 от 18.03.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №4 от 18.03.2016г., изм. и доп. с реш. УС по Протокол № 13 от 09.05.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №7 от 10.05.2016г., одобрен от Заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление “Осигурителен надзор” с решение № 345 - УПФ/09.06.2016г, изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 20 от 24.08.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №11 от 25.08.2016г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 23 от 19.10.2016г., одобрен с реш. на НС по Протокол №13 от 26.10.2016г., одобрен от Заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление “Осигурителен надзор” с решение № 798 - УПФ/29.11.2016г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 20 от 19.11.2018г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 6 от 19.11.2018г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 3 от 25.01.2019 г., одобрен с реш. на НС по Протокол № 2 от 25.01.2019 г., одобрен с решение № 418 - УПФ / 28.02.2019 г. на Комисията за финансов надзор, изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 13 от 15.05.2019 г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 19 от 05.07.2019 г., изм. с реш. на УС по Протокол № 21 от 01.08.2019г., одобрен с решение № 934 – УПФ / 08.08.2019г. на Комисията за финансов надзор, изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 23 от 27.08.2019 г., одобрен с решение № 1049 - УПФ /19.09.2019 г. на Комисията за финансов надзор, изм. и доп. с реш. на УС по Протокол №16 от 12.08.2021г., изм. и доп. с реш. на УС по Протокол № 19 от 30.08.2021г., одобрен с решение № 646-УПФ/31.08.2021г. на Комисията за финансов надзор.

За ПОК „ДСК–Родина“ АД:

Румяна Сотирова
Изпълнителен директор
ПОК „ДСК-Родина“ АД

Николай Марев
Главен изпълнителен директор
ПОК „ДСК-Родина“ АД